

Inleiding tot Theologie

Les 2

Wie is God?

WIE IS GOD?

Wie Beweert Hij te Zijn?

Hij wordt op vele manieren beschreven, variërend van een onpersoonlijke levenskracht tot een welwillende, persoonlijke, almachtige Schepper. Hij is ook al bij vele namen genoemd, waaronder: "Zeus", "Jupiter", "Brahma", "Allah", "Ra", "Odin", "Ashur", "Izanagi", "Viracocha", "Ahura Mazda", en "de Grote Geest" om er maar een paar te noemen. Hij wordt door sommigen gezien als "Moeder Natuur", door anderen als "Vader God". Maar wie is Hij werkelijk? Wie beweert Hij zelf te zijn?

De Natuur van God

A. God heeft een karakter, wij spreken over een gedefinieerde God. God is Geest. God is niet in een stenen of houten beeld, God is geen geld, God is Geest.

"God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten [Hem] aanbidden in geest en waarheid" "En wordt ook van mensenhanden niet gediend, [als] iets behoevende, alzo Hij Zelf allen het leven en den adem, en alle dingen geeft" Johannes 4:24 Handelingen 7:28

Als u een oude grote kerk ziet, of een grote synagoge of een grote moskee begrijpt u dat God, Die Geest is, niet in een huis woont. Hij is wel tijdelijk in een huis geweest, maar dat huis was ook niet genoeg om Zijn glorie te vullen. In het 1000 jaar vrede-rijk zal Christus tijdelijk ook weer in de tempel wonen, maar Hij is groter dan de tempel zelf. Handelingen 17:25 Mensen handen kunnen Hem niet dienen. Het is allemaal wegens Zijn aard, want God is Geest. Wat u ook met uw handen kunt doen, u kunt een Geest niet dienen, u kunt een Geest ook niet pakken. 1 Koningen 8:27 Salomo wist dat hij het huis dat hij voor God bouwde niet in staat was God te vatten, de volheid van God te bevatten.

B. Omdat God Geest is horen wij Hem in de Geest te dienen. Als God een mens was, hadden wij Hem waarschijnlijk op een of andere wijze moeten dienen.

"Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst" Romeinen 12:1

Dit is onze persoonlijke waarheid onder de bedeling van genade. Het is merkwaardig om te weten, dat onder deze bedeling van genade, Christus, God, in de Gemeente woont, niet in gebouwen, Hij woont in vlees en bloed.

God de schepper

"In het begin schiep God de hemel en de aarde." (Genesis 1:1, NBV2004)

Dat God de schepper is van alles wat bestaat is de meest fundamentele waarheid over God.

Vragen over God

Over God zijn allerlei vragen te stellen, zoals:

- Waar bevindt God zich?
- Wat doet God?
- Welke macht en welke krachten en mogelijkheden heeft Hij?
- Wat zijn Gods morele uitgangspunten?
- Hoe manifesteert God zich tegenover de mensheid?
- Wat voor karakter heeft God?

In de Bijbel kunnen we tientallen hoedanigheden vinden die iets over God zeggen, zoals over Gods oneindigheid, heiligheid, liefde, rechtvaardigheid, genadigheid, trouw, en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Maar wat zou nu de meest kenmerkende eigenschap van God zijn? Is er één uitdrukking die alles van God omvat, voor zover Hij zich aan ons heeft bekendgemaakt? Ja, ik geloof dat die ene benaming voor God bestaat: God is ... de SCHEPPER. En dat ene woord omvat alles wat en wie God is.

Schepper en schepping

Het begrip 'schepper' zit werkelijk boordevol betekenis, die ons tot verwondering en aanbidding brengt.

"Alles is uit hem ontstaan, alles is door hem geschapen, alles heeft in hem zijn doel. Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen." (Romeinen 11:36, NBV2004)

God is het begin en het einde van alles wat bestaat, de oorsprong en het doel van de schepping. Vanaf het eerste tot het laatste hoofdstuk van de Bijbel komen we God als schepper tegen. De Bijbel begint met de oorspronkelijke schepping van de geestelijke wereld en de schepping van de aarde (Genesis 1:1) en eindigt met de laatste schepping die de huidige schepping zal vervangen: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde (Openbaring 21:5).

Door naar de schepping te kijken kunnen we veel leren over de Schepper.

- De schepping toont Gods luister (Psalm 8; Psalm 19:1-7; Psalm 104).
- De schepping bewijst Gods almacht (Job 38-41; Amos 5:8-9).
- De complexiteit van de schepping laat iets zien van Gods volmaakte intelligentie en wijsheid (Psalm 104:24).
- De schepping laat Gods oneindige creativiteit zien en zijn verbazingwekkende gevoel voor schoonheid (Genesis 1).

De schepping laat veel zien van wie God is. Dat is vooral zichtbaar in het meest geavanceerde scheppingswerk dat we kennen: de mens, het kroonjuweel van zijn schepping, die in alle opzichten een afdruk is van Hem zelf.

"Toch hebt Gij hem bijna goddelijk gemaakt, en hem met heerlijkheid en luister gekroond." (Psalm 8:6, NBG1951)

De Schepper heeft daarmee letterlijk alles uit de kast gehaald en laten zien wat voor een soort God Hij is.

God is onze schepper

Waarom spreken we zo weinig over God als onze schepper? Op de één of andere manier trekt die naam ons kennelijk niet zo aan. Misschien vinden we het een afstandelijke naam, omdat die het grote verschil tussen de almachtige God en ons nietige schepselen accentueert. Gods schepping straalt veel van zijn glorievolle soevereiniteit af en daarom schreef de apostel Paulus:

"God is wel onzichtbaar, maar uit alles wat Hij geschapen heeft, blijken Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid ..." (Romeinen 1:20, HB2008)

Dit alles laat zien hoe hoog God in alle opzichten is verheven boven zijn schepping. Daarom verdient de Schepper ons respect en onze bewondering, en dat kunnen we vooral uiten door Hem te erkennen als degene die recht heeft op heel ons leven, als onze God.

"U bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen." (Openbaring 4:11, HSV2010)

Naarmate we God beter leren kennen vanuit de Bijbel gaan we ook steeds meer ontdekken dat God een diepgaande, zegenrijke relatie wil onderhouden met de mensen. Daardoor leren we dat onze Schepper wel oneindig hoog boven ons verheven is, maar tegelijkertijd altijd dichterbij dan we denken. Hij is de bron van ons bestaan en tegelijk de bron van ons levensgeluk.

Eigendomsrecht

Uit het feit dat God de schepper is van alles wat bestaat, vloeit voort dat alleen Hij precies weet wat goed en slecht voor de schepping is en dus ook voor ons als mensen. Alleen de fabrikant van een product bepaalt waar een product voor bedoeld is, hoe het gebruikt moet worden en hoe het zo nodig gerepareerd kan worden. Datzelfde geldt voor de Schepper en zijn schepping.

Omdat God onze schepper is, zijn we vanzelfsprekend zijn eigendom en Hij bepaalt dan ook hoe wij ons behoren te gedragen om tot volle ontplooiing.

"Erken het: de HEER is God, hij heeft ons gemaakt, hem behoren wij toe ..." (Psalm 100:3, NBV2004)

Voor veel mensen die God niet willen erkennen is dit het cruciale punt: zij willen zich niet onderwerpen aan welke macht dan ook die hen zegt wat ze wel en niet moeten doen. Mensen die wel het gezag van God over hun leven aanvaarden, hebben ontdekt dat de Schepper geen misbruik van hen maakt of uitbuit voor eigen voordeel. Integendeel: het leven onder het gezag van God is de beste voorwaarde voor een goed en gelukkig leven.

Zingeving

Het feit dat God onze schepper is, blijkt ook van belang te zijn voor de zingeving van ons leven, en dat is een diepgewortelde behoefte van elk mens.

Mensen die God afwijzen als hun schepper kunnen weinig anders bedenken dan theorieën die hen doen geloven dat ze bij toeval zijn ontstaan. Dat is het enige denkbare alternatief. Zij hebben daardoor de grootste moeite om de zin van hun leven te omschrijven omdat hun leven geen vast referentiepunt heeft. Het communisme is een ideologie die gebaseerd is op het afwijzen van God en de gerichtheid op alleen de materiële dingen. We weten maar al te goed dat atheïstische regimes leiden tot vernietiging van menselijke waarden en tot diep ongelukkige samenlevingen.

De mensen die God hebben leren kennen vanuit de Bijbel en Hem erkennen als hun schepper:

- weten waar ze vandaan komen
- hebben een morele basis die bepalend is voor hun levensstijl
- weten welk doel de Schepper met hun leven heeft
- weten dat God de bron van werkelijke levensvreugde is
- weten waar ze na hun aardse leven heengaan

- weten dat God een doel heeft met de wereldgeschiedenis

Geloven in God betekent ook geloven in de hoogste waarden die betekenis en zin geven aan het leven. Als je beseft dat je als een evenbeeld van God bent geschapen en dat God je buitengewoon waardevol vindt, wie je ook bent, dan beseft je dat je leven de moeite waard is. En dat is zingeving.

Vaderliefde van de Schepper

In het Oude Testament wordt God zeven keer 'vader' genoemd, meestal in de betekenis van 'verwekker' of 'schepper'. Als zodanig wordt God de vader van alles mensen genoemd:

*"... Is hij niet uw vader, uw schepper? Hij heeft u gemaakt, hij riep u tot leven."
(Deuteronomium 32:6, NBV2004)*

*"Hebben wij niet allemaal dezelfde vader, heeft niet een en dezelfde God ons geschapen?
..." (Maleachi 2:10, NBV2004)*

We kunnen ons afvragen waarom God zoveel van zijn schepselen houdt en zoveel voor hen over heeft. Tussen kinderen en hun ouders bestaat een krachtige bloedband die niets te maken heeft met persoonlijke eigenschappen. Die band berust alleen op het simpele feit dat het kinderen van hun ouders zijn. Ouders hebben hun kinderen verwekt. Ze hebben hun eigen leven aan hun kinderen doorgegeven. Onder normale omstandigheden is de bloedband onverbreeklijk.

"Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermen zou over het kind van haar schoot? Al zouden zij die vergeten, toch vergeet ik u niet." (Jesaja 49:15, NBG1951)

Dit zijn woorden, uitgesproken door onze Schepper. Wij gaan hem buitengewoon ter harte, eenvoudigweg omdat Hij onze Verwekker is. God heeft als schepper zijn leven aan ons doorgegeven en Hij KAN NIET ANDERS DAN ONS LIEFHEBBEN.

Geloofszaak

Voor het bestaan van de God van de Bijbel is geen wetenschappelijk bewijs te leveren, eenvoudig omdat we God niet met onze fysieke zintuigen kunnen waarnemen. Want God is een geestelijk wezen en van een hogere orde dan de mensen. En toch zijn er vele miljoenen mensen door alle eeuwen heen overtuigd van zijn bestaan en velen ervaren Hem als een levende werkelijkheid in hun leven. Gelovigen lijken er weinig moeite mee te hebben dat ze God nog nooit hebben gezien. Ze twijfelen wel eens, vooral onder moeilijke levensomstandigheden die veel vragen oproepen, maar ze blijven op Hem vertrouwen voor het heden en voor de eeuwigheid.

*"Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods tot stand gebracht is ..."
(Hebreeën 11:3, NBG1951)*

De vraag over het bestaan van God is direct gekoppeld aan de vraag hoe de wereld is ontstaan.

"... zonder het geloof is het onmogelijk God welgevallig te zijn; wie bij God wil komen, moet geloven dat Hij bestaat en dat Hij allen beloont die Hem zoeken." (Hebreeën 11:6, WV2012)

Atheïsme

"Atheïsme is niet gebaseerd op zorgvuldig onderzoek van de feiten, maar op een vrijwillige blindheid." (Francis Collins)

Dit is de uitspraak van een wetenschapper (geneticus) die als overtuigd atheïst een studie heeft gemaakt van de pijlers van het atheïsme. Tot zijn verbijstering vond hij er geen pijlers waar hij op kon bouwen en toen ging hij het christelijke geloof bestuderen. Daarin vond hij geen harde bewijzen van het bestaan van God, maar wel meer dan voldoende feiten waardoor zijn bestaan zeer geloofwaardig was. Daardoor is zijn leven radicaal veranderd en is hij een blijde, gelukkige christen geworden met een doel in zijn leven.

Ieder weldenkend mens weet dat zijn eigen kennis beperkt is en dat er veel meer te weten is dan dat alle mensen bij elkaar weten. Ik zou elke atheïst het volgende willen vragen: teken eens een denkbeeldige cirkel en veronderstel dat al jouw kennis binnen die cirkel is. Buiten de cirkel is dan alles wat wel te weten is, maar wat je zelf niet weet. Nu de hamvraag: Is het mogelijk dat er buiten die cirkel van jouw kennis een almachtige, intelligente God kan zijn die de hele fysieke wereld geschapen heeft? Een normaal denkend mens kan deze vraag naar mijn mening alleen maar met 'ja' beantwoorden. Een 'nee' antwoord zou immers inhouden dat iemand zichzelf als alwetend beschouwt en dat is absurd. Kortom, de stelling 'er is geen God' heeft geen enkele logische basis.

Trouwens, als er geen God zou zijn, zou er ook geen atheïsme zijn. Want wie is er nu tegen iets wat niet bestaat?

Waarom bestaat God wel?

Er zijn veel redenen waarom het aannemelijker is dat God wel bestaat dan dat Hij niet zou bestaan. Hier volgen er enkele:

1. De natuur

Veel mensen hebben God leren ontdekken uit de natuur. De Bijbel zelf zegt daar ook iets over:

"God is wel onzichtbaar, maar uit alles wat Hij geschapen heeft, blijken zijn eeuwige kracht en goddelijkheid. Want sinds het ontstaan van de wereld is zijn bestaan duidelijk te herkennen uit wat Hij gemaakt heeft ..." (Romeinen 1:20, HB2008)

De enorme complexiteit van het heelal en van de levende wezens wijzen op de intelligente Ontwerper, die het heelal heeft geschapen en in stand houdt. Daarvan zijn zoveel voorbeelden te geven dat het ondoenlijk is om die hier te beschrijven. De kans dat zo'n complex heelal en een aarde met zoveel bijzondere levensvormen vanzelf (dus door blind toeval) kan ontstaan is oneindig klein, zeg maar gerust: nul.

2. Universeel godsbesef

Verreweg de meeste mensen uit alle tijden en culturen geloven dat er een scheppende macht is die het heelal tot stand heeft gebracht. Dat is op zichzelf natuurlijk geen bewijs van het bestaan van de Schepper, maar het betekent wel dat het erg aannemelijk is.

Onder de meest primitieve volken in de meest afgelegen streken sprake kom je één of andere vorm van godsbesef tegen. En in de vroegste geschiedenissen en legendes van volken rond de hele wereld, was er altijd maar één God, die ook de schepper was. Dus waarom zouden

christengelovigen moeten bewijzen dat God bestaat om anderen te overtuigen? De bewijslast ligt bij de mensen die niet in Hem willen geloven.

"De mens is ongeneeslijk religieus."
(Dorothee Sölle, Russische godsdienstfilosoof)

3. Morele levenswet

De schrijver C.S. Lewis schreef in zijn boek 'Onversneden christendom' wat voor hem persoonlijk het meest overtuigende 'bewijs' was van Gods bestaan. Dat is dat er een morele levenswet bestaat waar alle mensen het globaal over eens zijn, namelijk wat goed en verkeerd is. Dit is een aanwijzing dat er buiten het heelal een besturende macht en een wetgever moet zijn.

4. Het ontstaan van leven

Er is een biologische wet die stelt dat leven alleen kan voortkomen uit leven. Er is dus een geveer van leven waaruit de levende wezens op aarde zijn voortgekomen. Zij kunnen dus niet als vanzelf uit dode stoffen tevoorschijn komen. Wereldwijd wetenschappelijk onderzoek, dat eind vorige eeuw is uitgevoerd om een fysieke verklaring van het leven te vinden door de bestudering van eiwitmoleculen, is afgebroken. De conclusie was dat 'leven' niet te definiëren is vanuit fysieke elementen. Daardoor is het wel erg onaannemelijk dat levende wezens spontaan zijn ontstaan uit 'dode stoffen'. En daarmee is ook min of meer verklaard dat er een soort geestelijke wereld moet bestaan naast ons waarneembare, materiële wereld. Het uitgebreide onderzoek is wereldwijd met veel fanfare in de dagbladen gepubliceerd met de stellige verwachting dat de wetenschap het geheim van het leven zou ontraadselen. De conclusie is volgens mij nooit aan de grote klok gehangen.

5. Geordend heelal

De volmaakte structuur van het heelal getuigt van een intelligent ontwerp. Voor alles wat bestaat moet er een geniaal en samenhangend plan zijn uitgevoerd om de kosmos met al zijn details tot stand te brengen. Er moet dus een ontwerper achter zitten.

Uit een oerknal kan onmogelijk een geordend systeem voortkomen. Het tegendeel wordt bewezen bij elke bomexplosie. De evolutietheorie wordt door steeds meer wetenschappers afgewezen omdat in de natuur is aangetoond dat in een systeem, dat aan zichzelf wordt overgelaten, de geordendheid afneemt en de ongeordendheid toeneemt.

6. Israël

Meer dan een eeuw geleden vroeg een Russische tsaar aan één van zijn naaste adviseurs: "Hebt u een bewijs dat God bestaat?" Het antwoord was kort en duidelijk: "Sire, de Joden!" Er is geen volk geweest in de hele geschiedenis dat zoveel pogingen tot uitroeiing heeft overleefd. Het ontstaan van de staat Israël in 1948 en het feit dat dit kleine landje nog steeds bestaat, ondanks de intense haat en vijandschap en oorlogvoering van de omringende moslimlanden (veel en veel machtiger dan het kleine Israël), is een godswonder van de eerste orde. Het bestaan van de staat Israël is één van de krachtigste bewijzen van het bestaan van God.

God is eindeloos

God is overal

God omvat als schepper alles wat bestaat, dus op zijn minst de geestelijke wereld en de materiële wereld.

"... Zelfs de hoogste hemel kan u niet bevatten ..." (1 Koningen 8:27, NBV2004)

"... Ben ik niet overal, in de hemel en op aarde? - spreekt de HEER." (Jeremia 23:24, NBV2004)

"Niets van wat geschapen is blijft voor hem verborgen, alles is onverhuld en volkomen zichtbaar voor de ogen van hem aan wie wij rekenschap moeten afleggen. (Hebreeën 4:13, NBV2004)

En toch is God niet alleen oneindig hoog verheven boven zijn schepping, maar ook oneindig dichtbij, zoals bijvoorbeeld uitkomt in de volgende uitspraak van God zelf:

"... In den hoge en in het heilige woon Ik en bij de verbrijzelde en nederige van geest ..." (Jesaja 57:15, NBG1951)

God omvat de meest afgelegen melkwegstelsels die zich in de uithoeken van het heelal bevinden. Hij kent bijvoorbeeld ook de allerkleinste elementen van de moleculen en atomen, waaruit alle materie van ons heelal is opgebouwd. Geen wonder: God heeft dat zelf allemaal gemaakt! Wij weten als mensen niet hoe groot het heelal is en wat de kleinste materiedeeltjes zijn. We kunnen er alleen maar naar raden en er theorieën over bedenken. Hoe ver we ook doordringen in de geheimen van de natuur, we komen nooit tot het punt dat we alles van A tot Z door zullen hebben. God kent alle geheimen van de schepping en Hij omvat het allemaal.

God is eeuwig

God is de eeuwige God.

"... u bent, o God, van eeuwigheid tot eeuwigheid." (Psalm 90:2, NBV2004)

God is er altijd geweest en zal altijd bestaan.

"Hij alleen is onsterfelijk en woont in een ontoegankelijk licht ..." (1 Timoteüs 6:16, NBV2004)

"Ik ben de alfa en de omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde." (Openbaring 22:13, NBV2004)

Hoelang is eeuwig? Bijbelleraar Sidney Wilson heeft het eens zo proberen uit te leggen: "Denk eens aan een vogeltje dat eens in de 1000 jaar zijn snavel slijpt aan een hoge berg. Als die berg van dat slijpen helemaal is afgesleten, dan is er één seconde van de eeuwigheid voorbij."

Gods heeft ALLE tijd

God is niet beperkt door tijd. Verleden, heden en toekomst zijn begrippen die bij God, die in de geestelijke wereld troont, op de één of andere manier met elkaar zijn verweven. Dat kunnen wij aardse mensen niet bevatten. Zo zal iedereen zich wel eens hebben afgevraagd: hoe kan God naar duizenden gebeden tegelijk luisteren? Ik zou dat zo willen uitleggen: op het ene moment kan God met volle aandacht naar jou luisteren, om vervolgens gewoon in de tijd terug te gaan om met evenveel aandacht naar iemand anders te luisteren, en dat kan God oneindig vaak herhalen. Of het

precies zo werkt weet ik niet. Het is maar een poging om er een voorstelling van te maken dat God altijd overal tegelijk kan zijn en alle tijd heeft voor iedereen.

God is niet te doorgronden

Hoewel we vanuit de Bijbel veel kunnen leren over God, zullen we nooit in staat zijn om zijn diepste wezen en zijn overwegingen, gedachten en motieven te peilen. Daarom zullen er altijd onbeantwoorde vragen blijven over de manier waarop de Schepper met zijn schepping omgaat. We zullen in ons denken ruimte moeten laten voor het mysterie van God. De Schepper kan de mensen volkomen doorgronden (Psalm 139:1-3). Andersom gaat God ons voorstellingsvermogen ver te boven, zoals we in dezelfde Psalm in een iets ander verband kunnen lezen:

"Het begrijpen is mij te wonderbaar, te verheven, ik kan er niet bij." (Psalm 139:6, NBG1951)

Job had zichzelf afgetobd om Gods bedoelingen met zijn lijden te doorgronden. Hij kwam tot de conclusie:

"Zie, God is groot, en wij begrijpen Hem niet ..." (Job 36:26, NBG1951)

"... Toch kan de mens het werk van God niet van begin tot eind doorgronden." (Prediker 3:11, NBV2004)

God is alwetend

De Bijbel maakt ons duidelijk dat God alles weet wat er te weten is.

"Groot is onze Heer en oppermachtig, zijn inzicht is niet te meten." (Psalm 147:5, NBV2004)

"en geen schepsel is voor Hem verborgen, want alle dingen liggen open en ontbloot voor de ogen van Hem ..." (Hebreeën 4:13, NBG1951)

God de Vader ook is de enige die volledig zicht heeft op de toekomst (Matteüs 24:36).

God is almachtig

De Bijbel maakt op veel plaatsen duidelijk dat God almachtig is. God heeft alle kracht, alle energie, alle vermogens en alle intelligentie om alles te kunnen maken wat er in de geestelijke en de materiële wereld bestaat. God is ook in staat om alles te verplaatsen, te veranderen en zo nodig zelfs te vernietigen. Daarom spreekt het vanzelf dat Hij ook alle macht heeft over zijn schepping.

"... De HEER, jullie God, is immers een God die macht heeft in de hemel en op aarde." (Jozua 2:11, NBV2004)

"... HEER, God van onze voorouders, u bent God in de hemel en u heerst over de koninkrijken van alle volken. In uw hand liggen macht en kracht besloten, niemand kan zich tegen u verzetten." (2 Kronieken 20:6, NBV2004)

"U komt alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want u hebt alles geschapen: uw wil is de oorsprong van alles wat er is." (Openbaring 4:11, NBV2004)

God heeft ook de heerschappij over de hele aarde, hoewel Hij een deel van zijn macht heeft overgedragen aan de mensheid toen Hij Adam als heerser over de aarde aanstelde. Maar niets gebeurt zonder zijn nadrukkelijke toelating en God grijpt in waar en wanneer Hij dat nodig acht.

"De HERE is Koning. Met majesteit heeft Hij Zich bekleed ..." (Psalm 93:1, NBG1951)

God is eindeloos in elk opzicht

God is oneindig in veel opzichten. Op de basisschool hebben we geleerd dat er drie trappen van vergelijking zijn: de stellende, vergrotende en overtreffende trap, zoals: groot, groter, grootst. In de Bijbel komen we nog een vierde trap tegen, die alleen voorkomt in relatie met God en waarmee het absolute summum wordt aangegeven. Voorbeelden daarvan zijn uitdrukkingen die in sommige Bijbelvertalingen zijn weergegeven als 'koning der koningen', 'Heere der heren' en het 'heilige der heiligen'. In hedendaags Nederlands kunnen we dan beter zeggen: de allerhoogste koning, de allerhoogste Heer, het allerheiligste. Zo is God het absolute toppunt van alles wat bestaat.

God is volmaakt in elk opzicht, niet met een ijzige perfectie, die afstand schept. Integendeel. God is schitterend perfect en heerlijk perfect, volmaakt in heiligheid en liefde. Het is een geweldig voorrecht Hem te mogen kennen, want God WIL graag gekend worden door de mensen. De belangrijkste ontdekking die een mens gedurende zijn leven kan doen is om Hem te leren kennen, liefhebben en dienen vanuit een toegewijd hart.

God is uniek

Eén God

Het belangrijkste Joodse gebed is het volgende:

"Hoor, Israël: de Here is onze God; de Here is één!" (Deuteronomium 6:4, NBG1951)

"Luister, Israël, de Heer onze God is de enige!" (Deuteronomium 6:4, NBV2004)

Deze proclamatie kan gezien worden als de hoeksteen van het Joodse geloof. Met deze woorden wil elke gelovige Jood leven en sterven. Tegelijk is het een fundamentele waarheid in het nieuwtestamentische, christelijke geloof. Jezus citeerde deze woorden in Marcus 12:29. Er is maar één God die aanbeden mag worden, de God van Abraham, Isaak en Jakob, die zich later, in de tijd van het Nieuwe Testament, ook heeft geopenbaard als God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Er zijn geen andere goden

God zegt van zichzelf:

"... Ik ben de eerste en Ik ben de laatste en buiten Mij is er geen God." (Jesaja 44:6, NBG1951)

Omdat God de schepper is van al wat bestaat, kunnen er geen andere goden zijn in dezelfde betekenis van het woord. Alle zogenaamde goden die in de loop der tijden zijn aanbeden, zijn afgoden ofwel onechte goden. Deze alternatieve 'goden' zijn demonen of bedenksels van mensen of allebei.

Er zijn in de loop der tijd zoveel verschillende soorten goden door allerlei volken vereerd dat het ondoenlijk is om daar een overzicht van te geven. Een voorbeeld van door mensen bedachte goden zijn de Griekse en Romeinse godheden, waarbij elke god of godin een bepaald levensgebied zou beheersen. Zo was er een god van de zee, een godin van de liefde, een god van de oorlog, enzovoort. Aan deze goden werden menselijke eigenschappen toegeschreven, alleen wat extremer dan de mensen en bovendien werden ze onsterfelijk geacht. Voorbeelden van demonische godheden vinden we in de diverse andere wereldgodsdiensten, zoals hindoeïsme en animisme. In de loop van de geschiedenis zijn er ook mensen geweest die zich als God lieten aanbidden, zoals verschillende Romeinse keizers in het verre verleden tot sommige dictators van nu.

Daarnaast houdt de mens er ook allerlei onpersoonlijke afgoden op na waarvan hij zijn diepste geluk laat afhangen, zoals geld, macht, genot en dergelijke.

Soms komen we in de Bijbel uitspraken tegen die het bestaan van andere goden lijken te bevestigen, zoals het volgende Bijbelvers:

"Groot is de Heer, Hem komt alle lof toe, geducht is Hij, meer dan alle goden." (Psalm 96:4, NBV2004)

Deze Bijbeltekst gaat over de tegenstelling tussen de enige echte levende God tegenover alle mogelijke veronderstelde goden. In het volgende vers lezen we:

"De goden van de volken zijn minder dan niets, maar de Heer, Hij heeft de hemel gemaakt." (Psalm 96:5, NBV2004)

God drijft de spot met deze onechte goden en de bijbehorende afgodsbeelden:

"Als een vogelverschrikker in een komkommerveld zijn zij, zij spreken niet, zij moeten beslist gedragen worden, want zij kunnen geen stap doen. Vreest voor hen niet, want zij doen geen kwaad, maar ook goeddoen is er bij hen niet." (Jeremia 10:5, NBG1951)

Allah

Allah, de godheid van de Islam, is van oorsprong de maangod Habul, die werd aanbeden in het gebied waar Mohammed vandaan kwam. Mohammed heeft deze god tot DE god van de Islam gemaakt. Zoals bekend, heeft Mohammed veel elementen uit het Joodse en het christelijke geloof verwerkt in zijn nieuwe godsdienst. Ook zijn veel van de eigenschappen van de God van de Bijbel aan Allah toegeschreven, zoals het feit dat Hij de enige god zou zijn en de schepper van het heelal. Enkele uitspraken van islamitische autoriteiten:

- Allah is een zuiver Arabische term, gebruikt voor een Arabische godheid.
- De naam Allah is alleen toepasbaar voor hun eigen god.
- Allah is een voorislamitische naam, overeenkomend met de Babylonische god Bel.

Allah heeft in veel opzichten een andere persoonlijkheid dan de God van de Bijbel. Natuurlijk kan er maar één enige god en schepper zijn en kunnen er geen twee naast elkaar bestaan. Christenen geloven dat moslims een verkeerd beeld van de enige ware God hebben, namelijk het beeld dat Mohammed heeft geschapen toen hij zijn godsdienst vorm gaf. De moslims geloven natuurlijk het tegenovergestelde.

Tegen wie geen antwoord weet op de vraag wie van beide de ware God is (of denkt dat ze feitelijk dezelfde god zijn) zou ik zeggen: lees de Bijbel en bestudeer het leven van Jezus aan de ene kant en lees de Koran en het leven van Mohammed aan de andere kant. Laat je hart vervolgens het antwoord geven op de vraag: wie van beide is geloofwaardiger?

Unieke eigenschappen

Enkele unieke eigenschappen van God zijn:

- God is niet alleen heilig, maar ook liefdevol, vriendelijk en genadig.
- God wil onder de mensen wonen en communiceert met mensen.
- God is toegankelijk en transparant.
- God heeft zijn liefde voor de wereld getoond door eigen Zoon op te offeren om de mensheid van de ondergang te redden.
- God is zichtbaar, hoorbaar en tastbaar geworden in de persoon van Jezus, de Zoon van God.

Deze verbazingwekkende eigenschappen van God komen we in geen enkele andere godsdienst tegen.

De levende God

"Zoals de Vader leven heeft in Zichzelf, zo heeft ook de Zoon leven in Zichzelf ..." (Johannes 5:26, NBV2004)

Alleen de God van de Bijbel is de levende God, die leven in zichzelf heeft. Dat is de betekenis van de naam 'Ik ben' waarmee God zich aan Mozes bekendmaakte (Exodus 3:14) In het Hebreeuws wordt hier een drievoudige tijd gebruikt, zodat deze naam van God gelezen zou moeten worden als: 'Ik was, Ik ben en Ik zal zijn', de eeuwige God dus. Deze benaming komen we ook in het Nieuwe Testament tegen:

"... genade zij u en vrede van Hem, die is en die was en die komt, en van de zeven geesten, die voor zijn troon zijn ..." (Openbaring 1:4, NBG1951)

De levende God geeft leven aan zijn schepselen. Geen enkel schepsel heeft leven in zichzelf. Elke vorm van leven is een geschenk van God en dat leven blijft altijd het eigendom van God. Het leven zelf is misschien wel het best bewaarde geheim van God. Of is het misschien 'een deel van God'?

God is ook in andere opzichten de God van het leven, de God die leven schenkt en voor het leven de hoogst denkbare waarde is. Elk mensenleven is kostbaar voor Hem.

"... Wat God vraagt voor een leven, is niet te betalen. De prijs van het leven is te hoog, in eeuwigheid niet op te brengen." (Psalm 49:8-9, NBV2004)

God heeft geen rivalen

God heeft geen echte rivalen. De satan is de enige die het ooit tegen Hem heeft opgenomen. Hoe machtig deze duistere figuur ook mag zijn, hij is geen god, maar een schepsel. Een schepsel kan nooit groter zijn dan zijn Schepper. De satan is in feite niet meer dan een gedegenereerde engel die bovendien verpletterend is verslagen door Jezus, toe Hij op Golgota stierf om de mensheid met God te verzoenen. De dagen van de satan zijn geteld en zijn definitieve ondergang is door God voorzien.

Gods troon staat vast en heeft nog nooit gewankeld en zal ook nooit wankelen. De satan vormt geen wezenlijke bedreiging voor God.

Goddelijke drie-eenheid

In de Bijbel openbaart God zich in drie Godspersonen of verschijningsvormen van de enige God:

1. Vader
2. Zoon
3. Heilige Geest.

Christenen geloven niet in drie afzonderlijke goden, maar in een drie-eenheid van de enige ware God. Deze bestaat uit drie min of meer zelfstandig optredende Godspersonen, die tegelijk onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn tot één godheid. Het begrip drie-eenheid komt als zodanig niet in de Bijbeltekst voor. Maar het is een poging om de unieke relatie tussen de drie Godspersonen te beschrijven, die overigens op diverse Bijbelplaatsen wel in één adem worden genoemd:

"... toen ook Jezus was gedoopt en hij aan het bidden was, werd de hemel geopend en daalde de heilige Geest in de gedaante van een duif op hem neer, en er klonk een stem (=de stem van God de Vader) uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.' " (Lucas 3:21-22, NBV2004)

"Ga er daarom op uit om alle volken tot mijn leerlingen te maken. Doop hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Leer hen altijd te doen wat Ik u heb gezegd." (Matteüs 28:19, HB2008)

"De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen." (2 Korintiërs 13:13, NBV2004)

Laten we eerst een paar onderscheidende kenmerken van de drie Godspersonen bekijken.

God de Vader

God de Vader is onzichtbaar voor mensenogen.

"Hij (=God de Vader) alleen is onsterfelijk en hij woont in een ontoegankelijk licht; geen mens heeft hem ooit gezien of kan hem zien ..." (1 Timoteüs 6:16, NBV2004)

"Niemand heeft God ooit gezien, maar de eniggeboren God, die rust aan het hart van de Vader, Hij heeft Hem doen kennen." (Johannes 1:18, WV2012)

God de Vader is pas geopenbaard toen de Zoon kwam. Want Jezus zei:

"... Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien ..." (Johannes 14:9, NBV2004)

Als hoofdpersoon van de drie-enige Godheid is het in de eerste plaats de Vader die de schepping tot stand heeft gebracht en die de schepping onderhoudt.

Gods relatie met zijn volk Israël wordt meestal geschilderd als die van een heilige God, die een goede, rechtvaardige koning is voor zijn onderdanen. Gods heerschappij en soevereiniteit komt daarin sterk naar voren. Omdat God de Vader de hoofdpersoon van de Godheid is, kunnen we het beste aan God de Vader denken wanneer we in het Oude Testament over 'God' of 'de Heer' lezen.

In het Nieuwe Testament onthult Jezus Gods vaderschap in een veel diepere zin. God is immers niet alleen Vader in de betekenis van schepper, in fysieke zin dus, maar in geestelijke zin ook als herschepper van mensen via de weg van bekering en wedergeboorte kinderen van God zijn geworden. Jezus noemde God tegenover zijn discipelen 'mijn en uw Vader' (Johannes 20:17).

God de Zoon

"Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Die Hij Erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft. Hij, Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen." (Hebreeën 1:1-3, HSV2010)

Jezus is de Zoon van God, maar geen schepsel van God. De Zoon is een verschijningsvorm van de eeuwige God en daarom kunnen we niet spreken over het 'ontstaan' of 'geboren worden' van de Zoon. Daarom kon Jezus van zichzelf zeggen:

"Ik ben de alfa en de omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde." (Openbaring 22:13, NBG1951)

"Ik en de Vader zijn één." (Johannes 10:38, HSV2010)

Jezus is tegelijk volledig God en volledig mens. Jezus noemde zichzelf zowel Zoon van God als Mensenzoon. Als mensen hebben we moeite om daarbij de juiste balans te bewaren. Bij het lezen van de evangeliën zien sommige Bijbellezers alleen maar de Zoon van God, die alles kon omdat Hij God was. Ze gaan dan gauw voorbij aan zijn menselijkheid. Andere Bijbellezers zien Hem in de eerste plaats als mens, die een goed voorbeeld gaf, en gaan voorbij aan zijn goddelijkheid. Maar Jezus heeft een goddelijke natuur en Hij is ruim tweeduizend jaar geleden op aarde geboren en heeft daar ook een volledige menselijke natuur aangenomen. En die beide naturen zal Hij altijd behouden.

Jezus is de uitvoerende machtspersoon binnen de Godheid, zodat Hij kon zeggen:

"Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven ..." (Matteüs 11:27, WV2012)

"... Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde," (Matteüs 28:18, HSV2010)

God de Heilige Geest

God de Heilige Geest is God die zich vooral manifesteert in de geestelijke wereld. Hij is het 'innerlijk' van God de Vader. De Heilige Geest woont bovendien permanent in de harten van wedergeboren gelovigen waardoor zij in verbinding staan met God zelf, de bron van alle zegen en kracht. De Heilige Geest is zowel een krachtbron voor gelovigen als een aanspreekbare persoon. Als

je dat moeilijk te begrijpen vindt ben je niet de enige. Als beperkte mensen weten we zo weinig van de geestelijke wereld. Laat staan dat we precies kunnen begrijpen wie de Heilige Geest van God is.

De Heilige Geest speelt de belangrijkste rol in het herscheppingsproces van de mensen en bewerkt ook hun geestelijke ontwikkeling. Daarmee verband houdend is het de taak van de Heilige Geest om namens God de Vader en namens Jezus met de gelovigen te communiceren. Daardoor kunnen mensen God ervaren en zijn stem verstaan. Ook is het de Heilige Geest die openbaringen aan mensen doorgeeft. Voorbeelden hiervan zijn het inspireren van de Bijbelschrijvers, het doorgeven van profetieën, het 'verlichten' van een mensenhart zodat hij zicht krijgt op God en Gods bedoelingen.

In Johannes 14:16-24 legt Jezus aan de discipelen uit wie de Heilige Geest is.

"En Ik zal de Vader vragen jullie een andere Helper te geven, die voor altijd met jullie zal zijn." (Johannes 14:16, WV2012)

Goddelijke drie-eenheid en de scheppingsorde

De goddelijke drie-eenheid hangt samen met Gods scheppingsorde, namelijk dat Hij er voor gekozen heeft zowel een geestelijke als een materiële wereld te maken. De Heilige Geest is vooral de manifestatie van de Godheid in de geestelijke wereld. De Zoon is de manifestatie van de Godheid in de materiële wereld. God de Vader staat boven alles en iedereen, dus Hij omvat de geestelijke en de materiële wereld.

Je zou ook kunnen zeggen: de Vader is de hoofdpersoon, de Zoon is de 'buitenkant' van God en de Heilige Geest is de 'binnenkant' van God. Vader, Zoon en Heilige Geest zijn dus niet elk een derde deel van de Godheid, maar elk van de Godspersonen kan als de ene, waarachtige God worden aangesproken en elk van Hen kan de totale Godheid vertegenwoordigen.

Uitleg over de goddelijke drie-eenheid

Ik wil een poging wagen om de drie-eenheid iets te verduidelijken. Evenals onze Schepper heb je als mens drie wezensaspecten: geest, ziel en lichaam. Dat zouden we de menselijke drie-eenheid kunnen noemen. Je ziel is het centrale deel van je persoonlijkheid en is vooral je bewuste leven. Daarnaast hebben we een lichaam, waarmee we op aarde functioneren en een geest om met de geestelijke wereld verbonden te zijn. Daarin zijn we een afbeelding van de goddelijke drie-eenheid.

God		mens	
Vader	voornaamste persoon van de Godheid; omvat de geestelijke en de materiële wereld	ziel	kern van de persoonlijkheid, verbonden met geest en lichaam
Zoon	manifesteert zich voornamelijk in de materiële wereld	lichaam	functioneert in de materiële wereld
Heilige Geest	manifesteert zich uitsluitend in de geestelijke wereld	geest	functioneert in de geestelijke wereld

Menselijke drie-eenheid, afbeelding van goddelijke drie-eenheid

Je geest, ziel en lichaam vormen een onlosmakelijk geheel, en toch ... Je hebt een lichaam, maar als je droomt, beleef je dat in je geest en niet met je lichamelijke zintuigen. Als je lichaam sterft, blijft het op de aarde, maar dan gaat je ziel en je geest naar de hemel. Kennelijk kunnen bij mensen lichaam, ziel en geest ook tot op zekere hoogte afzonderlijk optreden, terwijl ze een onlosmakelijk geheel vormen en horen bij één en dezelfde persoonlijkheid. Daarom is het ook niet zo vreemd dat God, van wie we als evenbeelden geschapen zijn, als drie afzonderlijke Godspersonen kan optreden.

Samenhang van de drie Godspersonen

Het begrip drie-eenheid houdt niet alleen in dat er drie afzonderlijke Godspersonen zijn, maar ook dat die drie Godspersonen een EENHEID vormen. Gods unieke persoonlijkheid weerspiegelt zich in alle drie de Godspersonen. Zo lezen we dat zowel de Vader, de Zoon en de Heilige Geest betrokken zijn bij de schepping. Van alle drie de Godspersonen wordt gezegd dat ze vol liefde zijn. Sommige taken of rollen van de drie Godspersonen overlappen elkaar, zodat de 'grenzen' tussen de Vader, de Zoon en de Heilige Geest niet precies zijn aan te geven. De onderlinge samenhang tussen de Godspersonen is belangrijker dan de onderlinge verschillen.

Daarom mogen we de drie Godspersonen nooit los zien van elkaar. Sommige mensen praten altijd over Jezus, anderen meer over de Vader. Weer anderen spreken relatief vaak over wat de Heilige Geest in hun leven doet. Sommige mensen vinden de Vader diep in hun hart wel erg streng en Jezus een stuk vriendelijker, maar dat is een misverstand. Ze zijn beide even streng en beide even vriendelijk en ze hebben hetzelfde karakter. Jezus en de Vader zijn één, dat heeft Jezus zelf gezegd. En de Heilige Geest wordt zowel de Geest van God als de Geest van Jezus genoemd. God is één, en Hij is de meest fantastische persoon in het heelal en God is het waard dat we alles doen wat mogelijk is om Hem beter te leren kennen.

De eenheid en harmonie tussen Vader, Zoon en Geest komt onder meer naar voren in de volgende woorden van Jezus die Hij uitsprak tegenover zijn naaste discipelen:

"... Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Waarom vraag je dan om de Vader te mogen zien? Geloof je niet dat ik in de Vader ben en dat de Vader in mij is? Ik spreek niet namens mezelf als ik tegen jullie spreek, maar de Vader die in mij blijft, doet zijn werk door mij. Geloof me: ik ben in de Vader en de Vader is in mij. Als je mij niet gelooft, geloof het dan om wat hij doet." (Johannes 14:9-11, NBV2004)

"De Geest van de waarheid zal jullie, wanneer hij komt, de weg wijzen naar de volle waarheid. Hij zal niet namens zichzelf spreken, maar hij zal zeggen wat hij hoort en jullie bekendmaken wat komen gaat. Door jullie bekend te maken wat hij van mij heeft, zal hij mij eren. Alles wat van de Vader is, is van mij – daarom heb ik gezegd dat hij alles wat hij jullie bekend zal maken, van mij heeft." (Johannes 16:13-15, NBV2004)

Gods Karakter

Over de manier waarop God optreedt en handelt ten opzichte van de mensen. De vier cherubs uit Openbaring 4 hebben ons een sleutel aangereikt waardoor we een gebalanceerde visie kunnen hebben op Gods veelzijdige karakter.

Godsbeelden

God is niet onpersoonlijk

De Bijbel laat zien dat God geen onpersoonlijke vage kracht is, geen collectief onderbewustzijn of iets dergelijks, maar een **PERSOONLIJK** Opperwezen. Gods grootheid is vooral te zien in zijn adembenemende karakter. Er hangt geen waas van geheimzinnigheid rondom Gods persoonlijkheid. God heeft er voor gekozen om zich zo duidelijk te manifesteren, dat we Hem kunnen leren kennen. En juist het leren kennen van Gods oneindig fascinerende eigenschappen maakt het leven van de gelovige zo boeiend.

Jezus was heel open tegenover zijn discipelen als Hij over God de Vader vertelde. Hij zei eens tegen zijn discipelen:

"... Vrienden noem Ik jullie, omdat Ik alles wat Ik van de Vader heb vernomen, aan jullie heb meegedeeld." (Johannes 15:15, WV2012)

Hoe kun je God leren kennen?

De belangrijkste bron van informatie over Gods unieke eigenschappen is de Bijbel die een schat aan gegevens bevat over wie God is en wat Hij doet. We leren God op een persoonlijke manier kennen in een persoonlijke ontmoeting met Hem gedurende een proces van bekering en wedergeboorte. We leren God steeds beter kennen door in verbondenheid met Hem te leven in geloof, door de omgang met Hem in gebed en door wat Hij doet in je leven.

Verder is het vooral Jezus, de Zoon van God, die het evenbeeld is van zijn Vader, die Gods karakter heeft laten zien in zijn doen en laten.

"... Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien ..." (Johannes 14:9, NBV2004)

Daarom is het heel belangrijk om het leven van Jezus grondig te bestuderen.

Wat is jouw godsbeeld?

Wat voor soort persoon heb jij in gedachten als je aan God denkt? Laten we maar eerlijk zijn: iedereen heeft een gekleurde bril waarmee hij naar God kijkt. We leven in een tijd waarin subjectieve godsdienstigheid erg in is. De vraag is niet zozeer: "Wie is God?" maar: "Wie is God voor jou?". Iedereen mag vandaag zijn eigen godsbeeld erop nahouden waar hij zich het prettigst bij voelt. Maar doen we dan recht aan God? Hierna volgen een paar karikatuurbeelden van God. Wie weet herken je er iets van je eigen godsbeeld er in.

Godsbeeld 1 - God als strenge rechter

Sommigen zien God als een strenge rechter, die geen zonde over het hoofd ziet en die altijd vol ontzetting het hoofd schudt over wat de mensen allemaal verkeerd doen. Alleen bij uitzondering is God vriendelijk en genadig tegenover sommige mensen. Mensen met zo'n visie op God hebben meestal een sombere kijk op het leven. De begrippen 'zonde' en 'wet' staan erg centraal staat in hun denken. Maar dienen zij de God van de Bijbel?

Godsbeeld 2 - God als sinterklaas

Anderen zien God als een soort sinterklaas, die er wel eerbiedwaardig en streng uitziet, maar als het er op aankomt iedereen over de bol aait en een cadeautje geeft. Het geeft een rustig gevoel als je weet dat God aan het eind van je leven de hemelpoort automatisch voor je opendraait. Want

God heeft toch alle mensen lief? Echt nodig is het niet om volgens Bijbelse leefregels te leven, want God ziet veel door de vingers. Doe maar gewoon waar je zin in hebt want God wil dat je blij bent.

Godsbeeld 3 - God als vriend

Weer anderen zien God als een soort vriend, met wie je heel amicaal kunt omgaan. Ze zien God vooral niet als een autoriteit, want ze houden niet van dat woord. God is er alleen maar om hen gelukkig te maken. Over levensheiliging en zonden maken ze zich minder druk, want God vergeeft toch alles. Jezus heeft immers al hun zonden gedragen zodat ze zich daar niet druk over hoeven te maken. Het bestuderen van de Bijbel is ook niet zo nodig, want het gaat vooral om het ervaren van de relatie met God. Als je maar voelt dat God dichtbij is, daar gaat het om.

Godsbeeld 4 - God als studieobject

Nog weer anderen menen dat je God alleen kunt leren kennen door nauwgezette en diepgaande studie. Het gaat meer om een verstandelijk kennen dan om het daadwerkelijk leven met God. De theologische leerstellingen en opvattingen over God zijn dan ook belangrijker dan het persoonlijk kennen van God. Ook is het belangrijk voor hen om bij de meest zuivere kerk te behoren.

Waarom zulke verschillende godsbeelden?

Heb je iets van je eigen godsbeeld herkend in de genoemde voorbeelden? Voor elk van de genoemde godsbeelden zijn Bijbelteksten te vinden om dat beeld te bevestigen. Hoe komt het toch, dat mensen zo'n verschillend beeld van God hebben? Ik denk dat de volgende oorzaken een rol kunnen spelen:

- opvoeding en onderwijs in eigen kerkelijke kring, waardoor je een eenzijdige kijk op God krijgt
- verschillende opvattingen die in een bepaalde periode van de geschiedenis de boventoon voeren: 100 jaar geleden waren begrippen als plicht en gezag erg dominant, waardoor Gods heiligheid meer in beeld kwam; nu denken mensen veel meer in termen van gelijkwaardige verhoudingen en gevoelswaarden, zodat de persoonlijke omgang met God meer nadruk krijgt
- verschillen in interesse, waardoor men bepaalde eigenschappen van God benadrukt en andere negeert
- verschillen in karakter, waardoor mensen verschillende behoeften hebben en daardoor verschillende verwachtingspatronen van God
- verschillen in levenservaring en geloofservaring

In de volgende onderwerpen is een poging gedaan om een degelijk Bijbels godsbeeld aan te reiken. Het is een uniek gestructureerde beschrijving van Gods karaktereigenschappen die in hun samenhang een gebalanceerd godsbeeld opleveren. Dat kan je helpen om niet mee te gaan met allerlei schadelijke eenzijdigheden die je in de christelijke wereld tegenkomt.

Cherubs bij Gods troon

Troon van God

Kunnen we vanuit de Bijbel een objectief, voldoende gebalanceerd godsbeeld samenstellen, dat recht doet aan al Gods eigenschappen? Ik denk dat de Bijbel een bruikbaar antwoord heeft op die vraag, waarmee we een flink eind in de goede richting komen. Dit antwoord heb ik persoonlijk

ontdekt in Openbaring 4. Dit hoofdstuk gaat in de eerste plaats om een openbaring van God en zijn troon, en in de tweede plaats over de vier cherubs die Hem omringen.

In Openbaring 4 lezen we het verslag van wat de apostel Johannes zag toen hij 'in zijn geest' naar de hemel werd meegenomen.

"Op de dag van de Heer (=op een zondag) raakte ik in vervoering ..." (Openbaring 1:10, NBV2004)

Dat is met recht een geestvervoering te noemen, in de meest letterlijke betekenis van het woord. Het belangrijkste wat hij daar te zien kreeg was de troon van God, het absolute centrum van alles wat bestaat en het toppunt van eeuwige, alles omvattende macht.

"... Er stond een troon in de hemel en daarop zat iemand. Degene die daar zat had een uiterlijk als van jaspis en sarder, en rond de troon was een regenboog die eruitzag als smaragd." (Openbaring 4:2-3, NBV2004)

Er is geen twijfel mogelijk: die 'iemand' op de troon was God. Johannes is erg terughoudend bij de beschrijving van alles wat eigenlijk te groot en te heilig is om te beschrijven. De beschrijving van wat hij van God zag is dan ook verre van duidelijk. Er worden twee namen van edelstenen genoemd. Van de jaspissteen lezen we een detail verderop in het Bijbelboek, namelijk dat die er kristalhelder uitziet.

"... schittering als van een edelsteen, als een kristalheldere jaspis" (Openbaring 21:11, NBV2004)

Wat de onderliggende symbolische betekenis ook zou kunnen zijn: het beeld zegt naar mijn mening iets van Gods heiligheid en de uitstraling van zijn majesteit, ook wel Gods heerlijkheid genoemd. Daar moeten we het dan mee doen. Kennelijk was de glans van Gods uiterlijk zo intens dat Johannes niet meer kon onderscheiden.

"Van de troon gingen bliksemschichten uit en donderslagen en groot geraas ..." (Openbaring 4:5, NBV2004)

Dit roept een reactie op van diep ontzag en doet ons denken aan de verschijning van God op de berg Sinäi:

"En het gebeurde op de derde dag, toen het morgen werd, dat er op de berg donderslagen, bliksemflitsen en een zware wolk waren, en zeer sterk bazuingeschal, zodat al het volk dat in het kamp was, beefde." (Exodus 19:16, HSV2010)

Bijzondere hemelwezens

Het daarop volgende gedeelte uit Openbaring 4 gaat over een viertal bijzondere hemelwezens, die ook in Ezechiël 1 op een vergelijkbare manier beschreven zijn en verderop in dat Bijbelboek met een Hebreeuws woord 'cherubs' worden genoemd (Ezechiël 10:14). In het Bijbelboek Openbaring lezen we:

"... En midden in de troon en rondom de troon waren vier dieren ..." (Openbaring 4:6, NBG1951)

"... Midden voor de troon en er rond omheen waren vier levende wezens ..." (Openbaring 4:6, GNB1996)

In diverse Nederlandse Bijbelvertalingen is gekozen voor het woord 'dieren', maar dat vind ik bij de beesten af! Het oorspronkelijke woord in de Griekse brontekst betekent letterlijk 'levende wezens', waarmee wordt aangeduid dat het persoonlijkheden zijn met een ongekend hoogstaande levensvorm. 'Hemelwezens' lijkt me een ook goede vertaling voor dit woord. Laten we hen voortaan maar gewoon 'cherubs' noemen. Van deze cherubs wordt gezegd dat ze zich midden in de troon en om de troon bevonden. Dat is een vreemde plaatsaanduiding. Ik denk dat we ons daarbij het volgende kunnen voorstellen:

- Het woord voor 'troon' kunnen we beter lezen als een troonGEBIED, de allerheiligste ruimte waarin zich de troon bevindt.
- Deze uitdrukking maakt duidelijk dat in de geestelijke wereld andere ruimtelijke begrippen gelden, zodat iemand tegelijk binnen en buiten kan zijn.

Hemelse hoogwaardigheidsbekleders

In diverse Bijbelgedeelten lezen we ook dat er een relatie is tussen cherubs en de troon van God.

"... de ark van de HEER van de hemelse machten, die op de cherubs troont ... " (1 Samuel 4:4, NBV2004)

"... U die troont op de cherubs, verschijn in luister." (Psalm 80:2, NBV2004)

Cherubs zijn zeer hoog geplaatste wezens in de geestelijke wereld (een soort engelen dus) die voortdurend dicht bij God zijn en als taak hebben Gods troon te bewaken. We komen ook cherubs tegen op het verzoendeksel boven de ark van het verbond, die als het ware een aardse verschijningsvorm was van de hemelse troon van God.

"Je moet ook een verzoeningsplaat maken van zuiver goud ... Maak aan de beide uiteinden daarvan een cherub, eveneens van goud, één aan het ene uiteinde en 'één aan het andere uiteinde. Het moet drijfwerk zijn, de twee cherubs moeten één geheel met de plaat vormen. Ze moeten tegenover elkaar staan, met het gezicht naar de verzoeningsplaat gekeerd, en hun vleugels moeten gespreid zijn zodat ze zich daar beschermend over uitstrekken." (Exodus 25:17-20, NBV2004)

"Daar zal ik je ontmoeten, en vanaf die plaats, boven de verzoeningsplaat, tussen de twee cherubs op de ark met de verbondstekst, zal ik met je spreken en je alles zeggen wat ik van de Israëlieten verlang." (Exodus 25:22, NBV2004)

Verder waren er afbeeldingen van cherubs op het gordijn in de tabernakel (Exodus 26:1) en later ook in de tempel van Salomo (2 Kronieken 3:13). Door dat gordijn werd de troon van God als het ware afgeschermd van de buitenwereld. Ook in het paradijs was er een cherub die de toegang tot de levensboom bewaakte, die bijzondere boom, die een raakpunt tussen Gods troon en de aarde vormde (Genesis 3:24).

Ook in Openbaring 5 treden de cherubs sterk op de voorgrond. In dat hoofdstuk gaat het over de verzegelde boekrol, waarvan de zegels moeten worden verbroken om Gods plannen met de wereld uit te voeren. Bij het verbreken van elke zegel spreekt één van de cherubs namens de Troon. Ook in

Openbaring 15:7 komen we één van de cherubs tegen, als de schalen vol met Gods toorn worden uitgegoten.

De vier cherubs worden verschillende malen tegelijk met de 24 oudsten genoemd, waarbij meestal de cherubs én de oudsten zich in aanbidding neerwerpen voor de allerhoogste God. Als we er van uitgaan dat de 24 oudsten de gelovigen van de aarde vertegenwoordigen, ligt het voor de hand om aan te nemen dat de cherubs niet alleen God, maar in zekere zin ook de engelenwereld vertegenwoordigen. Ze zijn voortdurend in de directe tegenwoordigheid van God, bij de troon van God.

"... de HEER van de hemelse machten, die op de cherubs troont." (2 Samuel 6:2, NBV2004)

Cherubs tonen Gods karakter

Zicht op God

"En de vier dieren (=cherubs) hadden elk voor zich zes vleugels en waren rondom en van binnen vol ogen en zij hadden dag noch nacht rust, zeggende: "Heilig, heilig, heilig is de Here God, de Almachtige, die was en is en die komt." (Openbaring 4:8, NBG1951)

Hier lezen we dat de cherubs een groot aantal ogen hebben, van voren, van achteren, rondom en van binnen. Dat wil zeggen dat ze allerlei zintuigen hebben om alle mogelijke aspecten van Gods persoonlijkheid te kunnen onderscheiden. Met deze zintuigen kunnen ze niet alleen zien hoe Gods heerlijkheid zich naar buiten openbaart, maar ook wat er in het diepste innerlijk van God omgaat. Door wat de cherubs zien zijn ze voortdurend buiten zichzelf van verwondering en verbazing. Daarom roepen ze steeds uit:

"... Heilig, heilig, heilig is God, de Heer " (Openbaring 4:8, NBV2004)

De cherubs hadden nooit rust. Ze konden er niet genoeg van krijgen om God te bewonderen en ze kwamen nooit zover dat ze alles van God al gezien hadden. Gods heiligheid blijkt het allerbelangrijkste kenmerk van God te zijn.

God is ontzagwekkend en altijd weer anders, verrassend veelzijdig en ver uitstijgend boven het niveau van mensen en engelen. Hoe meer je van de Schepper ontdekt, hoe meer je je verbaast over zijn eigenschappen. Je gaat jezelf dan steeds kleiner voelen in vergelijking met God. Je gaat steeds meer beseffen dat Hij je begrip mijlenver te boven gaat. Doordat de cherubs dicht bij God kunnen zijn dan enig ander schepsel, hebben zij het meest heldere zicht op God!

Weerspiegeling van Gods karakter

De cherubs worden in verband gebracht met Gods heerlijkheid en Gods heerlijkheid is een manifestatie van wie God is. De schrijver van de Hebreeënbrief zegt het volgende over de cherubfiguren bovenop het verzoendeksel boven de Ark van het verbond:

"... daarboven waren de cherubs der heerlijkheid, die het verzoendeksel overschaduwden ..." (Hebreeën 9:5, NBG1951)

We lezen van de cherubs dat ze elk een verschillend uiterlijk leken te hebben:

*"En het eerste dier was een leeuw gelijk,
 en het tweede dier een rund gelijk,
 en het derde dier had een gelaat als van een mens,
 en het vierde dier was een vliegende arend (=adelaar) gelijk." (Openbaring 4:7, NBG1951)*

De meeste Bijbeluitleggers beweren dat de vier cherubs vertegenwoordigers zouden zijn van Gods schepping. Ik vind dit een onlogische gedachte, omdat in de Bijbel aan cherubs nergens die rol wordt toegeschreven. Bovendien is het aardse steeds een afstraling of afbeelding van het hemelse en niet andersom.

Het ligt veel meer voor de hand dat de cherubs in hun uiterlijk iets laten zien van God zelf in wiens nabijheid ze verkeren. Hoe dichter een christen bij Jezus leeft, hoe meer er iets van het karakter van Jezus in die persoon zichtbaar wordt. Op dezelfde manier geloof ik dat de cherubs in hun uiterlijk iets afbeelden van wie God is: van Gods karakter!

Toen dit jaren geleden tot mij doordrong had ik iets ontdekt wat ik daarvoor nog nooit ergens gelezen of gehoord had. En ik begrijp nog niet waarom dit niet eerder is ontdekt door anderen omdat ik deze gedachten achteraf zo logisch en vanzelfsprekend vind.

De vier cherubs, die van alle hemelwezens het dichtst bij God leven, laten elk een aspect zien van Gods karakter.

En hiermee hebben we een bruikbare sleutel gekregen tot een gebalanceerd beeld van God, zoals Hij zich aan ons mensen heeft geopenbaard. We kunnen de uiterlijke kenmerken van de vier cherubs namelijk vergelijken met vier elementaire karakteraspecten van God:

de cherub die lijkt op een	heeft te maken met	dus met Gods	en is een afbeelding van Gods
adelaar	wat God (BE)DENKT voor de mens	verstand	wijsheid
mens	wat God VOELT voor de mens	gevoel	vriendelijkheid
leeuw	wat God WIL met de mens	wil	kracht
rund	wat God DOET voor de mens	gedrag	zorgzaamheid

Cherubs en Gods karakteraspecten

Uitgaande van deze vier karakteraspecten kunnen we op een overzichtelijke manier al Gods karaktereigenschappen rangschikken zodat we een beter en duidelijker beeld krijgen van Gods karakter. Deze vier karakteraspecten van God spelen een belangrijke rol in de structuur van Herschepping.

Gods karakteraspecten en de vier evangeliën

Er is een overeenkomst tussen de de vier karakteraspecten van God en de vier evangeliën:

het uiterlijk van de cherub	Gods karakteraspect	evangelist	beschrijft Jezus als
adelaar	wijsheid	Johannes	Gods Zoon
mens	vriendelijkheid	Lucas	Mensenzoon
leeuw	kracht	Matteüs	koning
rond	zorgzaamheid	Marcus	dienaar

Gods karakteraspecten en de evangeliën

Enkele kanttekeningen:

1. **Matteüs evangelie (Jezus als koning)** - Meer dan in de andere evangeliën wordt Jezus de Zoon van David genoemd (zie bijvoorbeeld Matteüs 12:23). Juist in dit Bijbelboek wordt de Bergrede, de grondwet van het koninkrijk van de hemel, het meest uitgebreid weergegeven (Matteüs 5-7). Ook de term 'koninkrijk' komt dit evangelie het meeste voor.
2. **Marcus evangelie (Jezus als dienaar)** - Dit is het eerst geschreven evangelie, waarin vooral de daden en wonderen worden beschreven, de dienende kant van Jezus. De beschrijvingen van Marcus zijn kort, duidelijk en feitelijk.
3. **Lucas evangelie (Jezus als de Mensenzoon)** - Lucas was zelf arts en als had zodanig oog voor menselijke aspecten van het evangelie. Alleen hij schreef uitvoerig over de geboorte van Jezus en zijn plek binnen het gezin van Jozef en Maria. Uiteraard beschrijft hij genezingen uitvoerig en de omgang met de mensen. Lucas heeft de meeste gelijkenissen doorgegeven, DE manier waarop Jezus de principes van het koninkrijk van de hemel op een begrijpelijke manier met de mensen communiceerde.
4. **Johannes evangelie (Jezus als Gods Zoon)** - In dit Bijbelboek wordt de goddelijkheid van Jezus en zijn wijsheid sterk benadrukt. Ook vinden we daar de meest uitvoerige uitleg over wie de Heilige Geest is en wat Hij doet, dus vooral over de innerlijke kant van het christelijke geloof. Daardoor komen we naar verhouding minder wonderen en gebeurtenissen in dit evangelie tegen dan in de drie andere evangeliën, maar wel meer diepgaande gesprekken en uiteenzettingen van Jezus.

Balans

Door deze vier karakteraspecten van God als uitgangspunt te nemen voor het bestuderen van Gods karakter hebben we een goede Bijbelse basis gevonden voor een gebalanceerd godsbeeld.

In het Oude Testament vinden wij een voorbeeld in de priesterdienst dat illustreert hoe belangrijk het is om een gebalanceerde visie te hebben op Gods persoonlijkheid. Als onderdeel van de priesterdienst werd reukwerk geofferd op het reukofferaltaar, dat dichtbij de ark van het verbond stond. In nieuwtestamentische zin kan dit worden vergeleken met aanbidding. Het reukwerk moest uit vier verschillende ingrediënten bestaan, waarbij van elk ingrediënt een gelijke hoeveelheid moest worden gebruikt:

"De HEER zei tegen Mozes: 'Neem balsemhars, cistushars en galbanum, en naast deze specerijen zuivere wierook, van alles een gelijke hoeveelheid, en bereid daaruit reukwerk ..." (Exodus 30:34-35, NBV2004)

Het zou me niet verbazen als een verband bestaat tussen de door God aangewezen bestanddelen van het reukwerk en de vier karakteraspecten van God, maar ik heb die zelf niet kunnen ontdekken. In ieder geval symboliseert het reukwerk de gebeden van de gelovigen, vooral hun aanbedding.

*"Laat mijn gebed voor u zijn als reukwerk, mijn geheven handen als een avondoffer."
(Psalm 141:2, NBV2004)*

"... gouden schalen vol reukwerk; dit zijn de gebeden van de heiligen." (Openbaring 5:8, HSV2010)

Onze aanbedding moet gebalanceerd zijn, dat wil zeggen: vanuit een gebalanceerde visie op Gods persoonlijkheid. We ontheiligen God als we sommige eigenschappen te sterk benadrukken en andere eigenschappen negeren, want dan zijn we bezig een verkeerd beeld van God te maken. Laten we ernst maken met de les die we hieruit kunnen leren en zoeken naar meer balans en God aanbidden om zijn TOTALE persoonlijkheid.

Karakter van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest

Veel gelovigen hebben bewust of onbewust het idee dat God de Vader erg streng is en dat Jezus een stuk vriendelijker is. In het Oude Testament komen we God tegen als de Schepper en de koning van het volk Israël (een meer afstandelijke relatievorm), terwijl Jezus kwam om gelovigen de weg te wijzen naar een persoonlijke relatie met God als Vader (een warmere relatievorm).

Toch is Jezus het evenbeeld is van zijn Vader, die op een bijzondere manier Gods karakter heeft laten zien in al zijn doen en laten:

"... Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien ..." (Johannes 14:9, NBV2004)

Kortom: het karakter van Jezus is exact hetzelfde als dat van God de Vader.

De Heilige Geest woont in wedergeboren gelovigen en helpt hen te groeien in geloof, zodat het karakter van God (en dus ook het karakter van Jezus) meer in hen zichtbaar wordt.

Gods karaktereigenschappen

Vier karakteraspecten en twaalf hoofdeigenschappen

In het vorige onderwerp hebben we vier aspecten gezien in Gods karakter, door het uiterlijk van de vier cherubs die zich bij Gods troon ophouden. Voor elk van deze vier karakteraspecten zijn drie hoofdeigenschappen gekozen om als 'kapstokken' te dienen waaraan we bij wijze van spreken onze kennis over al Gods karaktereigenschappen kunnen ophangen.

de cherub die lijkt op een	heeft te maken met ...	dus met Gods	Gods karaktereigenschappen
adelaar	wat God (BE)DENKT voor de mens	verstand	wijsheid verstandig rechtvaardig creatief

mens	wat God VOELT voor de mens	gevoel	vriendelijkheid	bewogen relatiegericht ruimhartig
leeuw	wat God WIL met de mens	wil	kracht	eigenmachtig gezagvol daadkrachtig
rund	wat God DOET voor de mens	gedrag	zorgzaamheid	trouw dienstbaar werkzaam

Cherubs en Gods karaktereigenschappen

Al Gods karaktereigenschappen, die in deze tabel vermeld zijn, worden volgende vier hoofdstukken uitvoerig behandeld.

Gods karakter zichtbaar in de mens

God heeft mensen als beeld dragers van Hem zelf gemaakt. Dat houdt onder meer in dat Hij al zijn prachtige eigenschappen ook heeft afgebeeld in jou en mij. Alle karaktereigenschappen van God zijn namelijk weerspiegeld in menselijke karaktereigenschappen. Het is erg bijzonder om dit te mogen ontdekken. Met al onze verschillende karakters zijn we ieder afzonderlijk een unieke afbeelding van wie God is.

Bovendien woont de Heilige Geest in het hart van elke wedergeboren gelovige. De Heilige Geest heeft al Gods prachtige eigenschappen in zich, waarmee Hij gelovigen kan helpen om het karakter van Jezus te laten zien in hun doen en laten. Het leven met God is dus een levenslang groeiproces, waardoor je karakter en levensstijl stapsgewijs verandert en steeds meer op dat van Jezus gaat lijken.

Samenvatting Gods eigenschappen

Ik kan me voorstellen dat sommige lezers bij zichzelf denken: gaan we niet te ver wanneer we Gods karakter gaan analyseren alsof we Hem in systeem willen stoppen? Ik denk het niet, want er is geen poging gedaan om God te beperken. Het is alleen een geordende manier Gods eigenschappen te rangschikken. Daardoor kan ons godsbeeld beter, completer en overzichtelijker worden. Laten we steeds beseffen dat God veel groter is dan wat we van God kunnen waarnemen of bevatten.

In het volgende schema worden Gods karaktereigenschappen iets verder uitgewerkt, waardoor deze eigenschappen een stuk concreter en begrijpelijker worden. Lees ze eens rustig over en laat het ontzagwekkend mooie karakter en veelzijdige van God tot je hart spreken. Dit schema kan je helpen om God te aanbidden om wat Hij allemaal is.

Gods karaktereigenschappen		omschrijving
wijs	verstandig	God weet en doorziet alles - God is intelligent en diepzinnig - God onderwijst
	rechtvaardig	God spreekt de waarheid - God bepaalt wat goed en slecht is - God doet wat goed is
	creatief	God is schepper en herschepper - God is origineel en verrassend - God heeft hoge idealen
vriendelijk	bewogen	God is spontaan - God kan blij en verdrietig zijn - God kan toornig zijn over het kwade
	relatiegericht	God wil relaties met mensen - God wil communiceren - God wil bij mensen wonen
	ruimhartig	God is genadig en vergevingsgezind - God is vrijgevig - God is barmhartig
krachtig	eigenmachtig	God is onafhankelijk - God is soeverein - God is initiatiefrijk
	gezagvol	God beslist wat er gebeurt - Gods bestuur is volmaakt - God geeft leiding
	daadkrachtig	God treedt krachtig op - God beschermt, geeft kracht en vergeldt het kwade
zorgzaam	trouw	God is beheerst en geduldig - God geeft vrede en veiligheid - God komt zijn beloften na
	dienstbaar	God is bescheiden en nederig - God is offerbereid - God voorziet in alles wat nodig is
	werkzaam	God onderhoudt de schepping - God zorgt voor structuur - God helpt en ondersteunt

Gods heiligheid en liefde

Grootste paradox

We kunnen al Gods karaktereigenschappen samenvatten in twee globale kenmerken, die tegelijk de grootste schijnbare tegenstrijdigheid aanduiden, die we in Gods persoonlijkheid kunnen ontdekken: Gods heiligheid en liefde.

- Gods heiligheid schept een grote afstand tussen God en mensen.
- Door Gods liefde komt Hij juist heel dicht bij de mensen.

Die wonderlijke balans tussen Gods heiligheid en liefde is uniek. In alle niet-christelijke wereldgodsdiensten komen we het begrip heiligheid in een of andere vorm tegen. Alle

'onsterfelijke goden' die worden aanbeden zijn verheven boven de aardse stervelingen en eisen strikte gehoorzaamheid. Vergeleken met andere religies is het christendom uniek doordat de oneindig heilige God tegelijk oneindig liefdevol is en een liefdesrelatie met mensen wil hebben.

Gods karaktereigenschappen van heiligheid en liefde

God is huiveringwekkend heilig en onuitputtelijk liefdevol.

In het volgende schema zien we hoe Gods heiligheid en liefde de twee kerneigenschappen zijn van onze God en schepper en hoe die zich verhouden tot de vier eerder besproken karaktereigenschappen van God. Deze indeling is bedoeld om deze twee begrippen globaal te vertalen naar eigenschappen.

Gods heiligheid (koningschap)		Gods liefde (aantrekkelijkheid)	
leeuw-aspect	adelaar-aspect	mens-aspect	rund-aspect
krachtig	wijs	vriendelijk	zorgzaam
- eigenmachtig	- verstandig	- bewogen	- trouw
- gezagvol	- rechtvaardig	- relatiegericht	- dienstbaar
- daadkrachtig	- creatief	- ruimhartig	- werkzaam

Gods heiligheid en liefde

Gods heiligheid (koningschap)

Gods heiligheid heeft te maken met het feit dat Hij als schepper hoog boven zijn schepping is verheven. Gods heiligheid is nauw verwant aan zijn koningschap en komt vooral tot uitdrukking in zijn kracht en wijsheid. Gods heiligheid is de belangrijkste eigenschap van God, de eigenschap waardoor Hij God is en de hoogste plaats in de kosmos inneemt. Gods liefde is even belangrijk, maar zijn heiligheid komt eerst.

Heilig betekent letterlijk: apart gezet. Gods heiligheid betekent dat Hij zich onderscheidt van alle andere levende wezens. God is oneindig veel groter dan we beseffen. God is van een hogere orde dan alle geschapen wezens.

"... Heiligheid is van uw huis het sieraad, HEER, tot in lengte van dagen." (Psalm 93:5, NBV2004)

Gods heiligheid roept menselijke reacties op van ontzag, respect en eerbied.

"Wie zou u, Heer, niet vereren, uw naam niet prijzen? Want u alleen bent heilig ..."
(Openbaring 15:4, NBV2004)

"Wie is uw gelijke, zo ontzagwekkend en heilig, wie dwingt zo veel eerbied af met roemrijke daden, wie anders verricht zulke wonderen?" (Exodus 15:11, NBV2004)

Gods liefde (aantrekkelijkheid)

Gods liefde heeft te maken met het feit dat Hij als schepper hart heeft voor zijn schepping. Gods liefde hangt samen met zijn aantrekkelijkheid en die komt vooral tot uitdrukking in zijn vriendelijkheid en zorgzaamheid. God zoekt diepgaand contact met de mens, terwijl Jezus als dienaar Gods offerbereidheid getoond heeft door aan het kruis te sterven voor de mensheid.

"Want de HEER, uw God, is een God van liefde ..." (Deuteronomium 4:31, NBV2004)

Met veel nadruk, vooral in het Nieuwe Testament, wordt de liefde van God beschreven. Johannes schrijft zelfs: God IS gelijk aan liefde, de bron en de schenker van liefde:

"... de liefde komt van God ... God is liefde." (1 Johannes 4:7-8, WV2012)

Met zijn liefde wil God reacties bij de mensen oproepen als:

- vertrouwen
- toewijding
- wederliefde
- dankbaarheid
- blijdschap
- geborgenheid
- verlangen naar contact met God.

Gods heiligheid verheft Hem oneindig boven ons als mensen, maar met zijn liefde is Hij oneindig dichtbij ons toe gekomen. God woont met zijn Geest in het hart van elke wedergeboren gelovige. Hoe gek het ook klinkt, God is zelfs dichter bij ons dan dat we bij onszelf zijn. Dat bedoel ik met 'oneindig dichtbij'.

Terwijl Gods heiligheid ons soms doet huiveren van ontzag, is Gods liefde die Hem zo ongelofelijk aantrekkelijk maakt.

"... overvloed van vreugde is bij uw aangezicht, liefelijkheid is in uw rechterhand, voor eeuwig." (Psalm 16:11, NBG1951)

De liefdevolle God wil graag liefde geven EN liefde ontvangen. God geniet van de vrijwillige, toegewijde liefde van mensen en lijdt pijn wanneer zijn liefde door mensen wordt afgewezen.

"Ik wil altijd zingen over uw liefde, Heer ... Want ik weet: uw liefde bestaat voor altijd ..."
(Psalm 89:2-3, BGT2014)

"Ik wil voor u zingen, want uw liefde is meer waard dan mijn leven." (Psalm 63:4, BGT2014)

Evenwicht tussen Gods heiligheid en liefde

Gods heiligheid en liefde houden elkaar in evenwicht, hoewel Gods heiligheid voorop staat en kenmerkend is voor Gods zelfstandige persoonlijkheid. Daarom riepen de cherubs in Openbaring 4:8 en andere hemelbewoners niet: 'liefde, liefde, liefde', maar 'heilig, heilig, heilig'. In de hemel wordt Gods heiligheid zeer sterk benadrukt, veel meer dan zijn liefde, zoals we uitvoerig kunnen lezen in het Bijbelboek Openbaring. Tegelijk houden beide eigenschappen elkaar volmaakt in evenwicht.

Maar is het feit dat Gods heiligheid prominenter is dan zijn liefde, een vorm van onbalans in Gods persoonlijkheid? Ik denk van niet. Er is nog zo'n schijnbare onbalans in God, die heel mooi wordt verwoord in Psalm 103:

"Niet altoos blijft Hij twisten, niet eeuwig zal Hij toornen. Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden; maar zo hoog de hemel is boven de aarde, zo machtig is zijn goedertierenheid over wie Hem vrezen ... Maar de goedertierenheid des HEREN is van eeuwigheid tot eeuwigheid over wie Hem vrezen ..."
(Psalm 103:9-11,17, NBG1951)

Gods genadigheid is dus groter dan de eisen van zijn rechtvaardigheid. Dus:

1. Gods heiligheid weegt zwaarder dan zijn liefde.
2. Gods genadigheid weegt zwaarder dan zijn rechtvaardigheid.

Dit mooie evenwicht in Gods persoonlijkheid is op een bijzondere manier tot uitdrukking gebracht in het grootste mysterie van de wereldgeschiedenis: het kruis van Jezus, waar Gods volmaakte heiligheid en Gods volmaakte liefde samenkwamen in het grootste offer dat ooit gebracht is. Vooral in het kruis van Jezus heeft God laten zien wie Hij is en wat in zijn diepste innerlijk leeft.

Mannelijk en heiligheid, vrouwelijk en liefde

God heeft de mensen geschapen als mannelijk en vrouwelijk. In die zin zouden we Gods heiligheid en koningschap (wijsheid en kracht) ruwweg Gods mannelijke kant kunnen noemen, terwijl Gods liefde en aantrekkelijkheid (vriendelijkheid en zorgzaamheid) meer Gods vrouwelijke kant vertegenwoordigt. God heeft zowel eigenschappen die we gemiddeld sterker bij mannen herkennen als eigenschappen die we meer bij vrouwen herkennen. Mannen en vrouwen zijn dan ook op een verschillende manier beeldragers van God.

Maar God zelf is niet mannelijk en niet vrouwelijk, terwijl mannelijkheid en vrouwelijkheid verschillende afbeeldingen van goddelijke eigenschappen in de mens.

God is ook moederlijk

Als we daarbij bedenken dat Gods heiligheid zwaarder weegt dan zijn liefde is het vanzelfsprekend:

- dat God zichzelf Vader heeft genoemd en geen Moeder
- dat Hij er voor gekozen heeft een Zoon te hebben in plaats van een Dochter

God de vader is evengoed moederlijk tegenover zijn kinderen. Over Gods vaderschap heeft Jezus ons veel verteld, vooral in zijn gelijkenissen. God zorgt voor gelovigen als een vader:

"Zoals een vader zich ontfermt over zijn kinderen, zo ontfermt de HEERE Zich over wie Hem vrezen." (Psalm 103:13, HSV2010)

maar ook als een moeder:

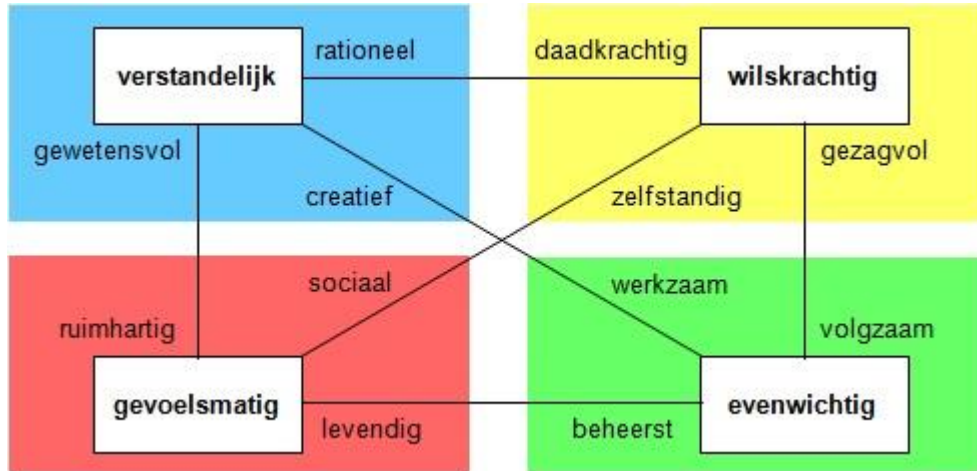
"Zoals een moeder haar zoon troost, zo zal ik jullie troosten ..." (Jesaja 66:13, NBV2004)

Gods karakter is volmaakt

De manier waarop al Gods eigenschappen met elkaar in balans zijn is één van de mooiste illustraties van Gods volmaaktheid. Dat wordt in dit onderwerp op twee manieren naar voren gebracht:

Evenwicht tussen Gods karaktereigenschappen

In het volgende diagram worden de contrasten tussen Gods karaktereigenschappen zichtbaar gemaakt. Op elke verbindingslijn tussen twee karakteraspecten zien we twee karaktereigenschappen die twee aan twee min of meer elkaars tegenpool zijn.

Al die contrasten tussen Gods karaktereigenschappen leiden niet tot tegenstrijdigheden in zijn persoonlijkheid. Integendeel. Doordat God al deze eigenschappen op een volmaakte manier in zich heeft, laten deze contrasten zien hoe veelzijdig Gods karakter is. Tegelijk zorgen ze voor een ongekende evenwichtigheid in zijn goddelijke persoonlijkheid.

Laten we de twaalf karaktereigenschappen van God eens twee aan twee tegenover elkaar zetten:

1. **gezagvol - dienstbaar**

God is zowel gezagvol (leeuw-aspect) als dienstbaar (rund-aspect). Dit is op zo'n bijzondere manier ingevuld door Jezus, die zijn koninklijke waardigheid in de hemel aflegde om op aarde als dienaar op te treden. De Koning van de Joden gaf zijn leven aan het kruis van Golgota. Iets dergelijks is nooit op aarde vertoond. Een wereldse machthebber zal nooit zijn zwakheden tonen, anders dreigt hij zijn invloed kwijt te raken. Maar God is zo heel anders. Het koningschap van God werkt volgens het Bijbelse principe van dienend leiderschap, wat we ook tegenkomen in de man/vrouw relatie en bij het geestelijk leiderschap in de Gemeente.

2. **bewogen - trouw**

God is zowel bewogen en spontaan (mens-aspect) als trouw en stabiel (rund-aspect). Aan de ene kant is God betrouwbaar en weet je precies wat je aan Hem hebt, maar aan de andere kant kan Hij spontaan iets geheel nieuws doen. God is vol emoties, maar beheerst die emoties op een volmaakte manier.

3. **rechtvaardig - ruimhartig**

Aan de ene kant is God rechtvaardig, Hij stelt hoge eisen en ziet Hij geen onvolkomenheid over het hoofd (adelaar-aspect). Aan de andere kant is zijn ruimhartige genadigheid zo groot dat Hij er

de allerhoogste prijs voor betaald heeft om onze tekortkomingen en zonden te vereffenen en ons te geven wat nodig is om gelukkige mensen te kunnen zijn (mens-aspect).

4. **verstandig - daadkrachtig**

God is tegelijk daadkrachtig (leeuw-aspect) en verstandig (adelaar-aspect). God oefent zijn macht uit vanuit zijn 'uiterlijke' kracht die Hij bijvoorbeeld toont in natuurverschijnselen of in de manier waarop Hij bijvoorbeeld zijn volk Israël bijstond tijdens oorlogen. Tegelijk weten we dat God met grote wijsheid sturing en leiding geeft aan alles wat in zijn schepping gebeurt. Dat laat Gods 'innerlijke' kracht zien. Bij God is de volmaakte balans aanwezig tussen uiterlijke en innerlijke kracht.

5. **eigenmachtig - relatiegericht**

God is eigenmachtig (leeuw-aspect) en is de enige persoon die leven in zichzelf heeft, terwijl alle geschapen wezens leven van Hem hebben ontvangen. Tegelijk hecht God grote waarde aan relaties met mensen (mens-aspect). Ook dit is weer zo'n balans, waar we nooit op uitgekeken raken. God heeft in feite geen mensen of wat ook nodig en tegelijk wil Hij niet leven zonder intens met hen verbonden te zijn.

6. **creatief - werkzaam**

God is aan de ene kant creatief en onvoorspelbaar (adelaar-aspect) en aan de andere kant gestructureerd en handelt Hij volgens herkenbare patronen (rund-aspect). God is aan de ene kant vol originaliteit en doet voortdurend nieuwe en onverwachte dingen. Aan de andere kant is God praktisch werkzaam in de gewone, routinematige dingen van het leven. In de schepping zien we deze balans uitgebeeld: aan de ene kant grote variatie en schoonheid, aan de andere kant orde en structuur.

Conclusie

Gods karakter is eeuwig onveranderlijk en volmaakt evenwichtig. Alles in God is volmaakt goed en bewonderenswaardig. We zullen nooit uitgekeken raken op Gods veelzijdige persoonlijkheid en steeds weer nieuwe diepten ontdekken. God laat zich tot op zekere hoogte goed kennen door ons mensen, maar in diepste wezen is en blijft Hij een mysterie voor ons. God zal altijd veel groter zijn dan we denken te weten.

Wat is Gods koninkrijk?

De term 'Gods koninkrijk' is misschien wel het meest omvattende begrip dat we in de Bijbel tegenkomen. Het gaat over Gods heerschappij over alles wat bestaat en de manier waarop God met zijn schepping omgaat door alle tijden heen. In dit hoofdstuk worden enkele hoofdlijnen besproken, terwijl verdere details in andere hoofdstukken van Herschepping worden uitgewerkt.

De Schepper heerst over alles

Omdat God alles heeft geschapen, is Hij ook de eigenaar van de schepping en heeft Hij vanzelfsprekend de volledige heerschappij over zijn schepping:

"God is koning van heel de aarde ... God heerst als koning over de volken, God zetelt op zijn heilige troon." (Psalm 47:8-9, NBV2004)

"De HEER - zijn troon staat vast in de hemel, als koning heerst hij over alles." (Psalm 103:19, NBV2004)

"Want de HEER, uw God, is de hoogste God en Heer. Hij is de grote, de machtige, de ontzagwekkende God ... (Deuteronomium 10:17, NBV2004)

Gods troon is onaantastbaar en zal nooit en te nimmer wankelen. God heeft geen echte rivalen. De satan, Gods tegenstander in de geestelijke wereld, is niet meer dan een geschapen engel en geen partij voor de Almachtige.

Gods koninkrijk is eeuwig

Het koninkrijk van God is een eeuwig koninkrijk, vanaf het begin van de schepping tot en met de oneindige eeuwigheid in de verre toekomst.

"Uw koningschap omspannt de eeuwen, uw heerschappij omvat alle geslachten." (Psalm 145:23, NBV2004)

"... Want hij is de levende God die bestaat in eeuwigheid. Zijn koningschap gaat nooit te gronde en zijn heerschappij is zonder einde" (Daniël 6:27, NBV2004)

Koninkrijk van gerechtigheid

Gods troon (lees: heerschappij) is gefundeerd op recht en gerechtigheid. Het begrip 'gerechtigheid' omvat alles wat in moreel opzicht goed en eerlijk is.

"U hebt gerechtigheid lief en haat het kwaad ..." (Psalm 45:8, NBV2004)

"Uw gerechtigheid rijst hoog op, o God, u hebt grootse daden verricht. God, wie is aan u gelijk?" (Psalm 71:19, NBV2004)

Het doen van gerechtigheid is Gods rechtvaardige eis voor de mens, die is vastgelegde in Gods levenswet. Onze samenleving is vol met mensen (ook kerkmensen) die allergisch zijn voor het woord 'moeten' en die ogenblikkelijk gaan steigeren als je het hebt over Gods geboden, wet of leefregels. Maar gerechtigheid is een belangrijk thema in de Bijbel en is een voorwaarde voor duurzaam geluk.

"De HEER heeft u gezegd wat goed is, mens, en wat Hij van u verlangt: Hij wil niets anders dan dat u recht doet, dat u de trouw eerbiedigt, en dat u nederig wandelt met uw God." (Micha 6:8, WV2012)

Gerechtigheid betekent in de praktijk dat we recht moeten doen aan (1) God, (2) onze medemensen en (3) aan zijn schepping.

1. In Gods koninkrijk hebben mensen tegenover God een houding van respect, liefdevolle toewijding en gehoorzaamheid aan zijn levenswet
2. In Gods koninkrijk hebben mensen elkaar lief als zichzelf en willen elkaar van harte dienen
3. In Gods koninkrijk gaan mensen respectvol om met de natuur die God gemaakt heeft

Jezus is naar de aarde gekomen om een begin te maken aan het herstel van gerechtigheid op aarde. Daarbij nam Hij het op voor armen en zwakken, genas Hij zieken en droeg Hij zijn volgelingen op om zijn voorbeeld te volgen met het doen van gerechtigheid als topprioriteit:

"Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden." (Matteüs 6:33, NBV2004)

Het doen van gerechtigheid is de roeping voor elke christen:

"Want hij (=God) heeft ons gemaakt tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid." (Efeziërs 2:10, NBV2004)

"en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God." (Efeziërs 5:2, NBV2004)

Wanneer Jezus terug zal komen en het messiaanse vrederijk zal stichten, pas dan zal er gerechtigheid op aarde heersen:

"... Hij komt, want Hij komt om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten in gerechtigheid en de volken in zijn trouw." (Psalm 96:13, NBG1951)

God heerst over de geschiedenis

Omdat Gods macht onbeperkt is heeft Hij de regie over alles wat er in de hemel en op de aarde gebeurt. Dat houdt in dat Hij als soeverein heerser de geschiedenis beheerst, volgens een eeuwig plan waarin Hij zijn beleid heeft vastgelegd. God heeft de mens vanaf de schepping de verantwoordelijkheid gegeven om over de aarde te heersen (Genesis 1:28) en deze verantwoordelijkheid heeft Hij nooit teruggenomen. Daarom laat God veel aan de mensheid over, maar Hij grijpt in wanneer Hij dat nodig acht.

"De HEER doet de plannen van volken teniet, hij verijdelt wat naties beramen, maar het plan van de HEER houdt eeuwig stand, wat hij beraamt, blijft van geslacht tot geslacht." (Psalm 33:10-11, NBV2004)

In de Bijbel kunnen we talloze voorbeelden van goddelijk ingrijpen vinden. Niets gebeurt zonder Gods toestemming of toelating, maar er blijft een verschil tussen wat God kan doen en wat Hij wil doen. Maar God wordt nooit in zijn plannen belemmerd door wat mensen doen in de wereld.

Door de geschiedenis heen heeft het koninkrijk van God zich op de aarde op verschillende manieren gemanifesteerd, zoals in de volgende onderwerpen in het kort wordt beschreven.

Geschiedenis van Gods koninkrijk

Omdat God almachtig is, heeft Hij vanzelfsprekend zeggenschap over de hele schepping. Maar met het koninkrijk van God bedoelen we niet de hele schepping, maar slechts God, de engelen die Hem trouw zijn en de mensen die vrijwillig en bewust hebben gekozen om Hem te volgen.

Als Gods koninkrijk maar een deel van de schepping omvat, is er ook een tweede koninkrijk: het koninkrijk van de satan, Gods tegenstander. De geschiedenis van Gods koninkrijk kan beschreven worden als de eeuwenlange strijd tussen het koninkrijk van God en dat van de satan. Het koninkrijk van God is eeuwig, terwijl het koninkrijk van de satan een begin heeft gehad en een einde zal hebben.

Hier volgt een kort overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en perioden met betrekking tot Gods koninkrijk en de eeuwenlange strijd om de heerschappij over de kosmos. Let daarbij vooral op (1) wat God doet, (2) wat de satan doet en (3) wat de mensen doen die hun vertrouwen op God stellen.

1. Schepping van de geestelijke wereld en de zondeval van de satan

Allereerst schiep God de geestelijke wereld, die soms ook wel de hemel genoemd. Eigenlijk gaat het om hemelen (meervoud), verschillende gebieden in de geestelijke wereld die ook wel hemelse gewesten of hemelsferen worden genoemd. Daarbij schiep God ook de engelen, geestelijke wezens die als doel hadden God op allerlei manieren dienstbaar te zijn.

Een aanzienlijke engel kwam in opstand tegen God en daarmee werd de zondeval van de satan een feit. Zijn naam betekent 'tegenstander'. Alle andere engelen moesten nu voor het eerst een keuze maken wie ze wilden volgen: trouw blijven aan God of de kant van Gods tegenstander kiezen. Een deel van de engelen ging mee in de opstand van de satan. Zij werden de demonen onder leiding van de satan, ook wel gevallen engelen genoemd. God verklaarde de oorlog aan de satan. Er ontstond een hevige strijd in de hemelse sferen tussen de aan God trouw gebleven engelen en de gevallen engelen. De satan en zijn demonen werden uit het troongebed van de hemel verdreven (Openbaring 12:7-12)

Naast Gods koninkrijk is zo het rijk van de satan ontstaan binnen de lagere regionen van de geestelijke wereld. Daar is de satan de machthebber, maar wel onder toelating van God die altijd de topebestuurder is en blijft van alles wat geschapen is.

2. Schepping en de zondeval

God schiep de materiële wereld met de aarde als het meest prominente gebied en stelde het eerste mensenpaar Adam en Eva aan om namens God over de aarde te heersen met het paradijs als residentie. Zij waren samen de eerste mensen die deel uitmaakten van Gods koninkrijk.

Adam en Eva lieten zich door de satan verleiden om te zondigen en plaatsten zich daarmee onder de heerschappij van de satan die zo de nieuwe heerser van de aarde werd. De volmaakte geschapen aarde maakte een tragische ontluistering mee. De heerlijkheid van God verdween van de aarde. Maar de satansmachten van zonde en dood kregen de overhand, ook over het eerste mensenpaar en al hun nakomelingen.

3. Voortijd

In de voortijd (de periode voorafgaande aan de zondvloed) breidde de mensheid zich uit. Slechts een deel van de mensen ging God aanbidden, waarbij Henoch een belangrijke positie innam. Zij waren de deelgenoten van Gods koninkrijk in die periode. De gelovigen werden een steeds kleinere minderheid die met uitsterven bedreigd werd.

Er kwamen demonische wezens naar de aarde, die nakomelingen verwekten bij de vrouwen van de mensen. Dat werden de reuzen van de voortijd, die de wereldebewoners op een gewelddadige manier tiranniseerden. De mensheid als geheel dreigde te gronde te gaan aan gewelddadigheid. De aarde werd daardoor bijna onleefbaar.

Om de mensheid van de ondergang te redden besloot God tot een zondvloed, waarbij het menselijke geslacht werd vernietigd. Uitzondering was Noach en zijn familie die samen met vertegenwoordigers van alle mogelijke diersoorten in leven bleven in een drijvend 'asielzoekerscentrum': de ark van Noach. Door de zondvloed werd de aarde nog meer ontluisd dan daarvoor.

4. Israël als theocratie

God koos Abraham uit om stamvader te worden van een uitverkoren volk. Met hem en zijn nageslacht sloot God een eeuwig verbond en beloofde hen het land Kanaän als woonplek. Na een hongersnood kwamen Abrahams nakomelingen in Egypte te wonen en breidden zich uit tot een groot volk: het volk Israël.

De satan bracht de Israëlieten onder zware slavernij onder zijn handlanger: de farao van Egypte. God verlostte de Israëlieten uit Egypte en bracht hen in de woestijn, op weg naar het beloofde land Kanaän. God koos de Israëlieten uit om zijn volk te zijn en zijn koninkrijk te vertegenwoordigen op de aarde. Het werd een theocratie, georganiseerd en geleid door priesters en later door rechters en koningen. God sloot het Oude Verbond met het volk Israël bij de wetgeving op de berg Sinaï. God maakte zijn levenswet bekend waaraan het volk zich diende te houden. Vanwege de zware ongehoorzaamheid en goddeloosheid moest het volk een periode van ballingschap in Babylonië meemaken. Daarna zorgde God ervoor dat een restant van het volk kon terugkeren naar hun eigen land, zoals beschreven in de Bijbelboeken Ezra en Nehemia.

Na de verovering van Jeruzalem in 70 na Chr. werden de Joden verstrooid over de hele wereld en hield de tempeldienst op. Eeuwenlang woonden de Joden verspreid over de hele wereld. Het ontstaan van de staat Israël laat zien dat God verder gaat met zijn plannen voor dit volk, in afwachting van de komst van de messias.

5. Koninkrijk van de hemel

Jezus de Zoon van God kwam naar de aarde om als een mens geboren te worden en als 'koning incognito' onder de mensen te leven. Jezus was en is de messias die aan het volk Israël beloofd was. Hij propageerde de volgende verschijningsvorm van Gods koninkrijk: het koninkrijk van de hemel, een geestelijk koninkrijk, geregeerd vanuit de hemel en zonder pretenties van aardse macht of heerschappij. Het bestaat uit koning Jezus en zijn volgelingen op de aarde.

De satan probeerde Jezus te verleiden om zich onder zijn gezag te plaatsen. Toen dat niet lukte inspireerde hij de Joodse leiders om Hem te doden. Jezus offerde zichzelf vrijwillig op om via zijn lijden en sterven alle mensen de gelegenheid te geven om door geloof in Hem ingelijfd te worden in Gods koninkrijk. Daardoor konden ze aan de macht van de satan onttrokken worden. Na zijn opstanding en hemelvaart werd Jezus gekroond in de hemel als de allerhoogste koning onder het oppergezag van God de Vader.

God zond de Heilige Geest naar de volgelingen Jezus en daarmee is de wereldwijde Gemeente van Jezus ontstaan, de Kerk van alle eeuwen, die het koninkrijk van de hemel zou vertegenwoordigen op de aarde. Het doel van de Gemeente is om alle volken bekend te maken met het hemelse koninkrijk en tot volgelingen van Jezus te maken.

6. Messiaans vrederijk

De satan doet alles om de Joden te vernietigen en de christenen onder de heerschappij van Gods koninkrijk weg te halen door leugens, beproevingen, verleidingen en vervolging. De activiteiten van antisemitische en antichristelijke machten nemen toe en bereiken een climax. Jezus komt terug naar de aarde om het volk Israël te bevrijden van haar vijanden, en om zich te verenigen met de nieuwtestamentische Gemeente, die samen de Bruid van Jezus worden genoemd. De satan wordt dan tijdelijk op non-actief gesteld.

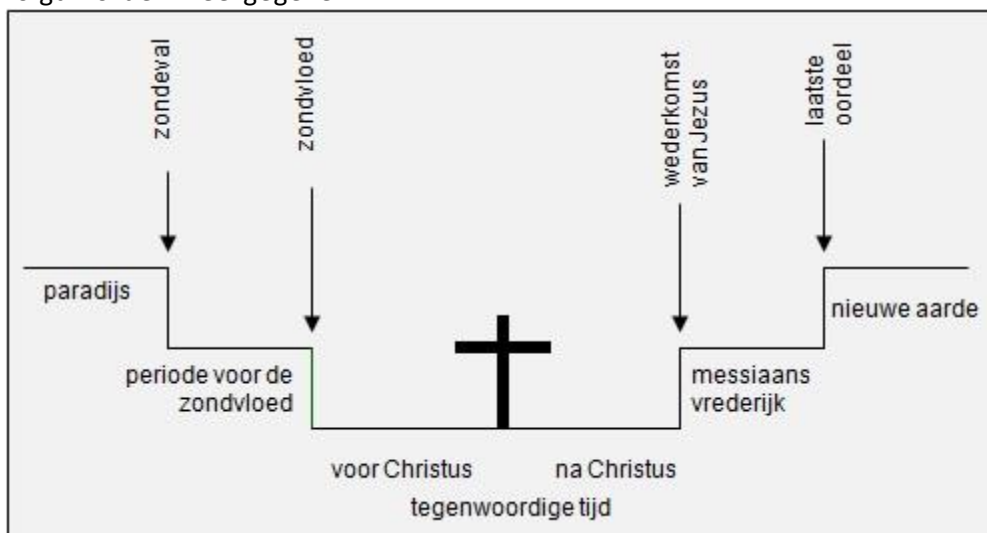
Alle mensen die behoren tot de Bruid van Jezus maken een lichamelijke opstanding mee (eerste opstanding). Jezus regeert op de aarde met Jeruzalem als residentie, samen met de Bruid. Dit is de volgende fase van het koninkrijk van God: het messiaanse vrederijk. Aan het einde van dit duizendjarige vrederijk krijgt de satan nog eenmaal de kans om zich op aarde te manifesteren. Hij probeert zo veel mogelijk mensen zover te krijgen dat ze in opstand komen tegen koning Jezus om zo alsnog de troon van de aarde in bezit te krijgen. Deze poging zal mislukken. De satan en zijn volgelingen verdwijnen in de vuurpoel om daar hun definitieve straf te ontvangen. Daarmee is de strijd om de troon van God beëindigd.

7. Nieuwe hemel en nieuwe aarde

Alle aardbewoners, behalve de mensen die behoren tot de Bruid en die dus al eerder zijn opgestaan, zullen dan lichamelijk opstaan (tweede opstanding) om daarna bij het laatste oordeel hun definitieve bestemming tegemoet te gaan. God scheidt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Alle mensen, die begenadigd zijn bij het laatste oordeel, mogen daar eeuwig wonen in volmaakte harmonie en geluk. Samen met de Bruid zal Jezus namens God regeren over alle andere mensen die bij het laatste oordeel het leven hebben ontvangen. De heerlijkheid van de nieuwe aarde zal die van de oorspronkelijke aarde ver te boven gaan. God heeft dan de vloek van de zondeval juist gebruikt om meer van zijn heerlijkheid te doen ontplooiën en daar de mensheid bij te betrekken.

Ontluistering en herluistering van de aarde

In de verschillende perioden van de wereldgeschiedenis zien we eerst een stapsgewijze ontluistering en vervolgens een stapsgewijze herluistering van de aarde. Schematisch kan het als volgt worden weergegeven:

We zien op de scheidinglijnen tussen twee opvolgende perioden (aangegeven door pijlen) telkens een tijdsgewricht of ingrijpende gebeurtenis.

1. **Paradijs** - Voor de zondeval was de aarde zeer goed bewoonbaar, waarschijnlijk zonder de grote oceanen die we nu kennen. De hele natuur leefde in harmonie met God de schepper.
2. **Na de zondeval** - Door de zondeval ontstond de eerste ontluistering: de heerlijkheid van God was verdwenen, en de aarde lag onder de vloek van dood, verderf en disharmonie. De aarde werd bijna onleefbaar door buitensporig veel geweld.
3. **Na de zondvloed** - Bij de tweede ontluistering, de zondvloed, werd de aarde onherkenbaar veranderd door de overstromingen, waardoor waarschijnlijk grote oceanen en ook nieuwe bergen ontstonden. Daarna was er nog maar een klein percentage van het aardoppervlak redelijk bewoonbaar.
4. **Na Christus** - In het huidige tijdsbestek is de aarde in de meest beroerde conditie. Te midden van deze donkere periode van de aarde staat het kruis van Jezus, waardoor God de mogelijkheid heeft geopend voor herstel van de hele schepping (Romeinen 8:19). De mensheid dreigt zich in allerlei opzichten zo te ontwikkelen dat het voortbestaan van het menselijk ras op termijn niet meer mogelijk is, evenals kort voor de zondvloed.
5. **Vrederijk** - Na de wederkomst van Jezus begint het messiaanse vrederijk, waarbij de satan niet meer op aarde actief kan zijn en waarin de harmonie in de natuur wordt hersteld. Onder de regering van koning Jezus heerst er orde en vrede op aarde (Jesaja 2:2-4; Jesaja 11:1-10; Jesaja 32:1-5). Het is niet ondenkbaar dat er dan ook forse klimaatsverbeteringen zullen plaatsvinden in een ontwikkeling tegengesteld aan de neergaande lijn van de eerder genoemde perioden.
6. **Nieuwe aarde** - Na de laatste opstand van de mensheid onder leiding van de satan zal de huidige aarde vergaan (Openbaring 20:11; Openbaring 21:1) en na het laatste oordeel (Openbaring 20:11-15) zal de periode beginnen van de nieuwe aarde (Openbaring 21-22). Dan ontstaat er een leefklimaat dat ongetwijfeld veel glorieuzer zal zijn dan het paradijs ooit was.

Gods volk Israël

Vorbereidingsfase - aartsvaders

God riep Abraham uit zijn geboorteland om hem naar het land Kanaän te brengen, de woonplek die God had uitgekozen voor zijn uitverkoren volk. God sloot een verbond met Abraham:

"... Ik zal jouw God zijn en die van je nakomelingen. Heel Kanaän, het land waar je nu als vreemdeling woont, zal ik jou en je nakomelingen voor altijd in bezit geven, en ik zal hun God zijn." (Genesis 17:7-8, NBV2004)

God openbaarde zich ook aan zijn zoon Isaak en kleinzoon Jakob, die samen met Abraham de drie aartsvaders worden genoemd, omdat zij de stamvaders van het volk Israël waren (Genesis 24-35). Na een hongersnood trok Abrahams kleinzoon, Jakob, met een familie van 70 personen naar Egypte om zich daar te vestigen (Genesis 46-50). Daar breidde de familie zich uit tot een miljoenenfolk: het volk Israël (Exodus 1:1-7).

De satan had natuurlijk heel goed door dat dit volk van strategisch belang was voor Gods koninkrijk en verklaarde het volk de oorlog. Zijn eerste handlanger om Gods volk te bestrijden was de farao van Egypte, die de Israëlieten onderdrukte en tot zware dwangarbeid dwong (Exodus 1:8-22). Uiteindelijk beval de farao dat alle pasgeboren jongetjes van de Israëlieten moesten worden gedood. Het volk werd dus met uitsterven bedreigd, en niet voor het laatst.

Volk van God

God riep Mozes als leider en profeet, en gaf hem de opdracht het volk uit Egypte weg te voeren. Door de hand van Mozes deed God tien plagen over Egypte komen om druk uit te oefenen op de farao (Exodus 7-12). Uiteindelijk liet de farao de Israëlieten gaan (Exodus 13), maar hij ging het volk Israël later met een leger achterna in de woestijn. Zijn macht over het volk Israël werd definitief gebroken toen het volk Israël over een drooggemaakt pad door de Rietzee getrokken was. Het leger van de farao ging het volk over dat pad achterna, maar vond de dood toen God het water deed terugstromen (Exodus 14).

De verlossing van de Israëlieten was de belangrijkste gebeurtenis uit hun geschiedenis. Dat blijkt uit het feit dat God de maand van de uittocht uit Egypte uitriep tot de eerste maand van hun jaartelling.

"Voortaan moet deze maand bij jullie de eerste maand van het jaar zijn." (Exodus 12:2, NBV2004)

Zo bevrijdde God de Israëlieten uit de macht van Egypte bracht hen in de woestijn, op weg naar het land Kanaän dat God ruim 400 jaar tevoren aan Abraham had beloofd. Vanaf dat moment begon er een nieuw leven voor het volk Israël. In de woestijn ontving het volk Gods levenswet en sloot God een verbond met zijn volk waarin de relatie tussen God en zijn volk werd vastgelegd.

Aards koninkrijk

Israël vormde een aards koninkrijk onder de heerschappij van God als hun koning. Het mocht wonen in het beloofde land Kanaän als een eeuwig bezit:

"Op die dag zwoer ik hun dat ik hen uit Egypte weg zou leiden naar het land dat ik voor hen had uitgezocht, een land dat overvloedt van melk en honing, de parel onder de landen van de wereld." (Ezechiël 20:6, NBV2004)

De uitdaging en opdracht aan het volk was geweest om het beloofde land eigenhandig te veroveren (met de hulp van God) en het te verdedigen tegenover vijanden. Israël had GEEN opdracht gekregen om andere gebieden te veroveren. Onder leiding van generaal Jozua is een groot deel van het beloofde land veroverd.

Na de verovering van het beloofde land Kanaän volgde een periode waarin het volk Israël werd geleid door het priesterschap. Zo werd, het volk onderwezen in Gods oudtestamentische levenswet (de wet van Mozes) die morele leefregels bevatte en leefregels voor een geordende samenleving volgens Gods richtlijnen. Een koning was niet nodig, want God was hun koning. Zolang de Israëlieten God gehoorzaamden was er vrede en veiligheid, maar zodra ze op grote schaal God verlieten, stonden ze bloot aan de agressie van omliggende volken. Dan traden er leiders op (zie Bijbelboek Rechters), soms rechtstreeks door God daartoe aangesteld, om het volk te bevrijden. Uiteindelijk vroeg het volk aan de profeet Samuel om een eigen koning uit hun midden, net zoals alle andere volken. Daarmee wezen ze God als hun koning af. God was hier buitengewoon ontstemd over en zei tegen Samuel:

"... Geef gehoor aan de stem van het volk, aan alles wat ze je vragen. Jou verwerpen ze niet. Ze verwerpen juist mij als hun koning. Zo is het altijd gegaan, vanaf de dag dat ik hen uit Egypte heb geleid tot nu toe. Ze hebben mij de rug toegekeerd en andere goden gediend, en zo vergaat het nu ook jou." (1 Samuel 8:7-8, NBV2004)

Inderdaad, het volk had God verworpen EN het geestelijke leiderschap van Samuel, één van de beste leiders uit het Oude Testament. Dit was een dramatische gebeurtenis met verstrekkende gevolgen voor Gods koninkrijk. God besloot dus de wil van het volk te doen. God is geen tiran die mensen dwingend zijn wil oplegt, maar Hij laat mensen wel de gevolgen van hun verkeerde keuzes ondervinden.

Eerste koningen van Israël

De eerste koning van Israël was Saul, die ongehoorzaam aan God bleek te zijn. Een theocratie onder Gods leiding en dan met een ongehoorzame koning, dat kan natuurlijk niet en het liep uit op een ramp. Daarna werd David na veel omzwervingen en beproevingen koning van Israël. David was een man met visie voor Gods hogere doelstellingen voor Israël: Gods naam bekendmaken aan alle aardbewoners. Bij zijn strijd tegen de reus Goliath had David de volgende krachtige uitspraak gedaan:

"Maar vandaag zal de HEER je aan mij uitleveren ... zodat de hele wereld weet dat Israël een God heeft." (1 Samuel 17:46, NBV2004)

David was de modelkoning uit de geschiedenis van Israël. Hij onderscheidde zich van verreweg de meeste koningen na hem door zijn toewijding aan God, zijn warme persoonlijke relatie met Hem en de open manier waarop hij omging met correcties die God toepaste wanneer hij tegen Gods wil was ingegaan. Toen David een tempel voor God wilde bouwen, maakte God hem duidelijk dat zijn zoon Salomo dat later zou doen. Desondanks stelde God Davids toewijding bijzonder op prijs en beloofde hem een eeuwig koningschap over Israël:

"Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn." (2 Samuel 7:16, HSV2010)

Na David regeerde zijn zoon Salomo als koning over het volk Israël (2 Kronieken 1-9). In de hoofdstad Jeruzalem bouwde hij een tempel voor de eredienst aan God. Er heerste vrede in het rijk en veel volken stuurden gezantschappen om Salomo, de oudtestamentische vredevorst, eer te bewijzen (2 Kronieken 9:14,23). Het rijk van koning Salomo (zijn naam betekent ook 'vrede') was een voorafschaduwing van het messiaanse vrederijk dat Jezus eenmaal zal stichten.

Latere koningen van Israël

Na de regering van de koningen David en Salomo werd het rijk in tweeën gesplitst: het rijk van Juda (dat relatief toegewijd aan God was) en het tienstammenrijk Israël (dat vanaf de splitsing overwegend goddeloos was). Vanwege de zware ongehoorzaamheid en goddeloosheid moesten de Israëlieten uiteindelijk een periode van ballingschap in Babylonië meemaken. Jaren later zorgde God ervoor dat een restant van de Israëlieten konden terugkeren naar hun eigen land, zoals beschreven in de Bijbelboeken Ezra en Nehemia. Daarna volgde een periode waarin het volk Israël een speelbal was van de omliggende volken en vele jaren van vreemde overheersing en onderdrukking moest doormaken. Uiteindelijk kwam het land onder de invloedssfeer van het machtige Romeinse rijk.

Na de komst van Jezus

Toen verscheen Jezus, de Zoon van God op het toneel om een nieuwe fase van Gods koninkrijk in te luiden: het koninkrijk van de hemel. Veel Israëlieten (ook wel Joden genoemd) hebben Hem als

messias geaccepteerd. Na de verovering van Jeruzalem in 70 na Chr. verspreidden de Joden, die Jezus niet als messias beleden, zich over de hele wereld. De tempeldienst, het hart van de Joodse godsdienst, hield op te bestaan, zodat het volk Israël niet meer als Gods volk kon functioneren.

Vele eeuwen later heeft God een deel van de Joden uit de hele wereld weer naar hun eigen land laten gaan. Het ontstaan van de staat Israël in 1948 laat zien dat God verder gaat met zijn plannen voor dit volk, in afwachting van de komst van de Messias.

Eeuwenlange strijd van het volk Israël

In het Oude Testament lezen we enorm veel over de strijd en de oorlogen die Israël moest voeren tegen de omringende volken, die het eigenlijk zonder ophouden gemunt hadden op Israëls ondergang, net als vandaag de dag.

Zolang het volk Israël bestaat heeft het te maken gehad met vijandigheden van de omliggende volken, die door de satan werden gebruikt om het schade toe te brengen en het liefst te vernietigen:

- Zolang het volk dicht bij God en zijn levenswet bleven, leefde het in vrijheid. Zodra de Israëlieten andere goden gingen dienen en een goddeloos leven gingen leiden werden ze aangevallen door hun vijanden.
- Tijdens de Babylonische ballingschap probeerde de Jodenhater Haman het hele volk Israël uit te roeien.
- Na de terugkeer naar hun eigen land is het volk Israël langdurig overheerst geweest door omliggende volken, later ook door de Romeinen.
- Na de verovering van Jeruzalem hebben de Joden vele eeuwen van geloofsvervolgung meegemaakt, met de massamoorden van de Holocaust als dieptepunt.
- Ook vandaag de dag wordt de Joodse staat Israël permanent bedreigd door de Arabische wereld. Er is een onoplosbaar probleem in het Midden-Oosten dat pas zal worden opgelost wanneer de Messias terugkomt.

Toekomstverwachting voor het volk Israël

In de profetische boeken van het Oude Testament is veel te lezen over een uiteindelijk herstel van Israël. Jezus had zijn twaalf discipelen beloofd dat zij later een hoge positie zouden krijgen in deze toekomstige fase van Gods koninkrijk:

"Jezus zei tegen hen: 'Ik verzeker jullie: wanneer de tijd aanbreekt dat alles vernieuwd wordt, wanneer de Mensenzoon in zijn majesteit zal zetelen op zijn troon, zullen ook jullie die mij gevolgd zijn plaatsnemen op de twaalf tronen en rechtspreken over de twaalf stammen van Israël.'" (Matteüs 19:28, NBV2004)

Dit betekent dat Israël als volk en als natie zal blijven bestaan tot in het messiaanse vrederijk. Israël zal wonen in het land Kanaän, met Jeruzalem als hoofdstad. Daarnaast heeft Jezus aan de Gemeente ook beloofd dat zij met Hem zal regeren in het vrederijk. Zo zullen Israël en de Gemeente hun plaats naast elkaar innemen om daarin hun koning te dienen en een zegen te zijn voor de volken op aarde. En ook later op de nieuwe aarde.

Koninkrijk van de hemel

Vorbereidingsfase - Johannes de Doper

Allereerst riep God Johannes de Doper, om het volk Israël voor te bereiden op de komst van de Messias (Lucas 3:1-20). Hij verkondigde een boodschap van inkeer, waarmee hij het volk opriep om in hun hart een keuze te maken voor een levensstijl van gerechtigheid. Mensen die terug wilden keren tot God om met hart en ziel te gaan leven volgens de oorspronkelijke bedoeling van de wet van Mozes, lieten zich door Johannes onderdompelen in de Jordaan. Daarmee bevestigden ze de keuze van hun hart. De zelfingenomen Joodse leiders verwierpen deze boodschap, want met hun dode, wettische godsdienstigheid hadden ze hun hart afgesloten voor de levende woorden van God.

Opstartfase - Jezus' bediening op aarde

Kort daarna begon de bediening van Jezus. Ook Hij predikte de weg van bekering tot God en terugkeer naar het hart van Gods levenswet. Tegelijk introduceerde Jezus het koninkrijk van de hemel, dat een nieuwe verschijningsvorm van Gods koninkrijk op aarde zou zijn. Veel van Jezus' onderwijs en de meeste van zijn gelijkenissen gaan over het hemelse koninkrijk. Gedurende een periode van ongeveer drie jaar benaderde Jezus de mensen als volgt:

1. Jezus GING naar de mensen toe en vereenzelvigde zich met de mensen.
2. Jezus PREDIKTE het evangelie van het koninkrijk.
3. Jezus GENAS mensen en deed andere wonderen.

Ook trainde Jezus twaalf discipelen die Hij later als apostelen de wereld in zou zenden om hetzelfde te doen: gaan, prediken en genezen.

De satan probeerde Jezus aan het begin van zijn publieke optreden te verleiden om zich onder zijn gezag te plaatsen. Toen dat niet lukte inspireerde hij de Joodse leiders om Hem te doden. Jezus offerde zichzelf vrijwillig op om via zijn lijden en sterven alle mensen de gelegenheid te geven om door geloof in Hem ingelijfd te worden in het koninkrijk van de hemel. Daardoor worden ze verlost uit de macht van de satan. Na zijn opstanding en hemelvaart werd Jezus gekroond in de hemel als de allerhoogste koning over het koninkrijk van de hemel onder het oppergezag van God de Vader.

Ontstaan van de Gemeente van Jezus

Na zijn vertrek naar de hemel zond Jezus de Heilige Geest naar zijn volgelingen en daarmee is de wereldwijde Gemeente van Jezus ontstaan. Dat is de Kerk van alle eeuwen, die koning Jezus zou vertegenwoordigen op de aarde. Het doel van de Gemeente is: alle volken bekend maken met het hemelse koninkrijk en hen de gelegenheid geven om toe te treden tot dit koninkrijk.

Geestelijk koninkrijk

Israël vormde een aards koninkrijk en de relatie tussen God en zijn volk was vooral een relatie tussen heerser en onderdanen. Het koninkrijk van de hemel is echter een geestelijk koninkrijk. Christengelovigen behoren niet te streven naar wereldse macht of invloed. Wel hebben ze de opdracht om zoveel mogelijk mensen tot volgelingen van Jezus te maken.

Jezus beschreef de relatie van de gelovigen met God als die van een kind met zijn vader (Matteüs 6:9, Johannes 20:17), terwijl ze Jezus erkennen als heer van hun leven.

Toetreding tot het koninkrijk van de hemel

De burgers van het koninkrijk van de hemel zijn alle mensen die door bekering en wedergeboorte kinderen van God zijn geworden. God wil hen klaarmaken om (samen met de ware oudtestamentische gelovigen) deel uit te maken van de Bruid van Jezus om later met Jezus over de aarde te regeren in de toekomstige perioden van Gods koninkrijk.

De burgers van het koninkrijk van de hemel kunnen voortdurend op hulp uit de hemel rekenen, zeven dagen per week, vierentwintig uur per dag. Geestelijke zegeningen zijn onbeperkt opvraagbaar (Efeziërs 1:3). God geeft aardse zegeningen alleen voor zover God deze noodzakelijk vindt voor ons welzijn op korte of lange termijn.

Strijd door de eeuwen heen

Omdat het koninkrijk van de hemel een geestelijk koninkrijk is, hebben de volgelingen van Jezus te maken met een geestelijke vijand, namelijk de satan. Deze doet, samen met zijn demonenleger, voortdurend pogingen om christengelovigen bij Jezus vandaan te halen. Christenen mogen andere mensen nooit als hun vijanden beschouwen. Bij de geestelijke strijd, die elke christen te voeren heeft, gaat het om:

1. verdedigingsstrijd: om weerstand te bieden tegen leugens en verleidingen van de satan, en om goed om te kunnen gaan met beproevingen
2. aanvalsstrijd: om demonische machten te bestrijden en om het koninkrijk van de hemel uit te breiden

Jezus heeft zijn volgelingen verteld dat zij geloofsvervolgingen kunnen verwachten, die in hevigheid kunnen toenemen naarmate het tijdstip van zijn wederkomst dichterbij komt.

Vergelijking Israël en het koninkrijk van de hemel

Laten we enkele kenmerkende verschillen tussen Israël als theocratie en het koninkrijk van de hemel eens naast elkaar op een rijtje zetten:

begrip	Israël als theocratie	Koninkrijk van de hemel
voorbereidingsfase	God riep Abraham en openbaarde zich ook aan Isaak en Jakob. Jakob en zijn nakomelingen vestigden zich in Egypte en groeiden uit tot een talrijk volk.	Johannes de Doper bereidde de komst van Jezus voor. Hij riep op tot bekering en velen gaven gehoor aan zijn boodschap en lieten zich dopen.
opstartfase	God riep Mozes en zond hem naar het volk Israël om te vertellen van Gods plannen	God zond Jezus naar de aarde om het volk Israël op een nieuwe manier over

	met het volk.	God te vertellen. Jezus introduceerde het koninkrijk van de hemel.
ontstaan door bevrijding	God bevrijdde het volk Israël uit de slavernij van Egypte waardoor het een zelfstandig volk werd.	Jezus stierf aan het kruis en stond op uit de dood. Door geloof in Jezus worden mensen bevrijd uit de macht van de satan.
verschijningsvorm	Aards koninkrijk, met het land Kanaän als thuisbasis en Jeruzalem als residentie.	Geestelijk koninkrijk, met de hemel als geestelijke thuisbasis en de wereld als tijdelijke verblijfplaats.
strijd	Aardse oorlogen met de omliggende volken.	Er is geestelijke strijd; de satan en zijn demonen zijn de vijanden.
toekomstverwachting	Israël wacht op de Messias en zal daarna met de Messias meeregeren over de aarde	De Gemeente wacht op de wederkomst van Jezus; en zal daarna met Hem meeregeren over de aarde